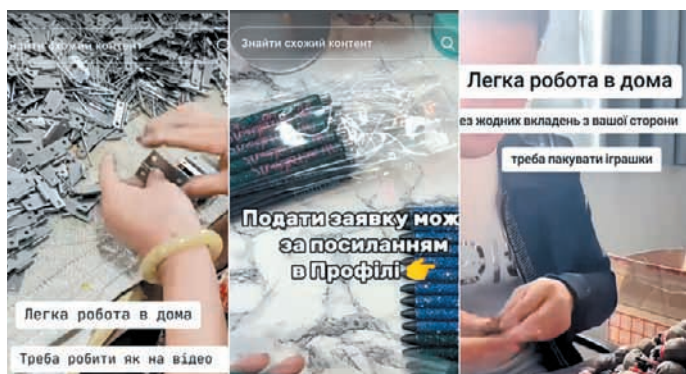

ШАХРАЇ ПРОПОНУЮТЬ ЛЕГКУ «РОБОТУ»

С.17

СЕРЕДА

3 вересня 2025 року

ТІЛЬКИ
ПЕРЕВІРЕНІ
ФАКТИ

№36 (1756)

ХУДОЖНИК ПОМЕР ПІД ЧАС ВИСТАВКИ

С.18

20 MINUT.UA

РЕКОНСТРУКЦІЯ НА 79 МІЛЬЙОНІВ СТАРТУЄ В ЛІЦЕЇ №29

► Навчальний заклад Вінниці, розташований на вулиці Київській, готується до масштабної реконструкції

► З ким уклали договір на виконання робіт і що планують зробити за такі гроші?

С.9

РЕКЛАМА

АСТАРТА ЗБІЛЬШИЛА ВИПЛАТИ ЗА КОЖЕН ГЕКТАР

Астарта оновила систему мотивації для власників землі та збільшила виплати за кожен гектар. Нові вигідні умови розраховані на 15 та 20 років і стосуються договорів оренди, що завершуються у 2025–2028 роках.

Мета — зміцнити партнерство з власниками та підтримати сталий розвиток громад.

За новими умовами ви отримуєте:

20 000 грн/га «на руки» — разова виплата при укладанні або продовженні договору на 15 років;

25 000 грн/га «на руки» — разова виплата при укладанні або продовженні договору на 20 років.

Діє також чинна система мотивації для договорів терміном до 10 років.

Більше грошей за землю сьогодні і стабільний дохід завтра — просто і прозоро.

За додатковою інформацією та консультацією, звертайтеся:

Начальник земельного відділу
ТОВ «Хмільницьке»

- Данилишина Тетяна Василівна.
тел. 050 468-55-80

Головний фахівець по роботі з пайовиками ТОВ «Хмільницьке»

- Кульпінська Інна Анатоліївна.
тел. 050 352-68-14

АСТАРТА — ДБАЄ
ПРО ВАШУ ЗЕМЛЮ,
ВИ — ДОДАТКОВО
ЗАРОБЛЯЄТЕ

20 000 грн/га
«на руки» — разова
виплата при укладанні
або продовженні
договору на 15 років

25 000 грн/га
«на руки» — разова
виплата при укладанні
або продовженні
договору на 20 років

Для договорів терміном до 10 років діє чинна система мотивації

ТОП

Довідка і відгуки
Вінниці на top20.ua

545661

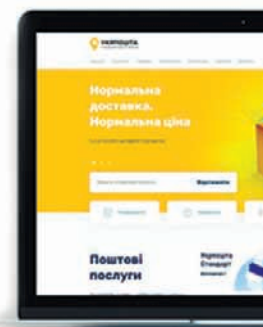
Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти

- Швидко та без черг
- Сплачує картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

УКРПОШТА

545654

КВАРТИРИ

від надійного забудовника

від 32 900 м²

м. Вінниця, вул. Зулінського
в зданому будинку

☆098 051 07 07; ☎073 051 07 07

www.dobrobud.net

554472

ДУМКА

ОЛЕКСАНДР ГРОМ
 ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЕЦЬ

Не мовчіть і не закривайтесь у собі

Пам'ять... Зла і підступна штука. Вона покидає тебе у моменти, коли вона дуже потрібна. Ти можеш пам'ятати події 20-річної давнини, але забути про сеанс із психотерапевтом в зумі о 20.00. Ти можеш пам'ятати, як лежав на лікарняному ліжку у Дружківці, але забуваєш якісь окремі фрази і слова під час розмови чи написання тексту...

Ти можеш тупо зависнути у думках, коли тебе щось питають, а ти не чуєш і не розумієш, про що мова. І часто оточуючі цього не сприймають, бо не знають, як у таких ситуаціях діяти. Тобі часто робиться соромно, ти винуватиш себе. Правда, знайоме?

ПТСР (Посттравматичний стресовий розлад) це не просто діагноз. Це те, з чим треба вчитися жити. І вчитися суспільству співіснувати з людьми, що мають цю проблему.

ПТСР — це не обов'язково гіперактивна поведінка. Частіше це замкненість людини в собі. І поговорити про це можуть частіше саме побратими між собою, які мають схожу симптоматику.

Об'єднуйтеся, спілкуйтесь, не залишайтеся наодинці зі своїми проблемами. Є зараз фахівці із супроводу ветеранів, які підкажуть про існуючі програми щодо медицини, психологічної підтримки, освіти, роботи і т.д. Шукайте, звертайтеся, тільки не мовчіть і не закривайтесь у собі.

ЩО ЗМІНІТЬСЯ У ВЕРЕСНІ

Новації ■ Перший місяць осені не багатий на зміни, але вони все ж важливі. Навчання у школах буде доповнене кількома обов'язковими предметами, у вишах запроваджують військовий вишкіл. Крім того, є оновлення щодо умов надання відпусток військовим, а також доповнили можливості «Оселі для переселенців»

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
 (063)7758334

Новий навчальний рік у школах триватиме до 30 червня 2026 року, що визначено постановою уряду №1003 від 20 серпня.

Проте, як зауважили у МОН України, 30 червня — це максимальна дата завершення навчального року, оскільки рішення про закінчення занять визначає педагогічна рада кожного навчального закладу.

Для цього враховується низка факторів, такі як навчальне навантаження, безпекова ситуація в області, потреби та стан учнів, готовність педагогічного колективу.

Дати шкільних канікул у 2025-2026 навчальному році:

■ осінні канікули заплановані з 27 жовтня до 2 листопада 2025 року;

■ зимові — з 27 грудня 2025 року до 11 січня 2026 року;

■ весняні — з 23 до 29 березня 2026 року;

■ літні канікули почнуться 1 червня 2026 року.

Наведені дати є орієнтовними, остаточний графік затверджує педагогічна рада вашого закладу.

НОВАЦІЇ В ОСВІТІ

З початком навчання в школах уроки енергоефективності стануть невіддільною частиною навчального процесу. Учні

4-11 класів навчатимуться раціонально використовувати ресурси, зменшувати споживання енергії та дбати про довкілля.

Оновлена програма не передбачає додаткового навантаження. Вона буде інтегрована в інші чинні програми, як-от Пізнаємо природу, STEM, Довкілля, Технології, Природничі науки тощо.

Запроваджується новий обов'язковий предмет для 8-класників — «Підприємництво та фінансова грамотність», який з вересня 2026 року будуть

Стартує базова загальновійськова підготовка у вишах. Вона обов'язкова для чоловіків, і добровільна для жінок

викладати ще й для 9 класів.

Крім того, вивчення предмета Захист України для 10-11 класів всіх складів загальної середньої освіти збільшено до двох обов'язкових годин на тиждень замість попереднього діапазону 1,5-2 години.

У МОН кажуть, що старшокласники й старшокласниці отримають більше можливостей для поглибленого вивчення тактичної медицини, технологій безпілотних систем, протидії дезінформації та інших критично важливих умінь для самозахисту.

У старших класах буде більше «Захисту України». Цей предмет є обов'язковим і має тривати не менше двох годин на тиждень

НОВІ УМОВИ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ

З 22 вересня набуде чинності закон №4562-IX, за яким є зміни щодо умов надання відпусток військовослужбовцям:

■ Основна відпустка складатиме 30 календарних днів, не враховуючи час на дорогу. Її безперервна частина має складати не менше 15 днів.

■ Відпустка для УБД (учасників бойових дій) може бути подовжена ще на 14 додаткових днів, але з дозволу командира.

■ Відпустка для навчання. Її, терміном від 10 до 40 днів, зможуть отримати військовослужбовці без вищої чи фахової передвищої освіти. За умови, що навчання буде відбуватися не у військових вишах.

Також у вересні стартує обов'язкова для чоловіків та добровільна для жінок базова загальновійськова підготовка (БЗВП) у вишах. Для студентів, які вступили до вишу на базі повної загальної середньої освіти, БЗВП стартуватиме з другого курсу; для тих, хто вступав до вишу після бакалаврату, молодшого спеціаліста — на першому курсі.

Складові підготовки: теорія, яка має тривати не менше 90 академічних годин; практика — на базі навчально-підготовчих центрів ЗСУ, не менше 210 годин.

Студенти, які непридатні до служби; проходили БЗВП в інших закладах, про що мають

відповідний сертифікат; служили у війську — можуть бути звільнені від підготовки у виші.

ДОСТУПНІША ОСЕЛЯ ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

З 10 вересня запрацює оновлений механізм програми «Оселя». Йдеться про компенсації від держави для ВПО та мешканців прифронтових регіонів, повідомили у Міністерстві розвитку громад та територій України.

Право на участь у програмі мають:

■ внутрішні переселенці, які не володіють житлом на підконтрольній Україні території (виняток — якщо воно розташоване на окупованій території, на території, де тривають бойові дії);

■ люди, зареєстровані у прифронтовому регіоні.

Люди зможуть отримати пільгову іпотеку під 3% або 7% річних. Водночас при сплаті першого внеску за житло люди зможуть отримати до 70% компенсації цього платежу (не більше 30% від вартості житла) та до 70% компенсації щомісячного платежу в перший рік дії іпотеки. А ще компенсацію до 40 тисяч гривень на супутні витрати (це комісії, збори, страхування тощо).

Максимальна вартість житла, за якою можна оформити пільгову іпотеку, складає до 2 мільйонів гривень. Подати заявку на «Оселя» можна в застосунку Дія.

МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Чи потрібно заборонити дітям до 14 років керувати електросамокатами?

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>

АНАТОЛІЙ ФУРМАН

— У ПДР написано, що дітям до 14 років заборонено їздити по дорогах велосипедом. Електросамокати теж треба заборонити.

АНЮТОЧКА ЛЮБИМОЧКА

— Дітям до 16 заборонити, хочете їздити на самокатах — здавайте на права. Маєте нести таку саму відповідальність як водій авто!

ВІКТОРІЯ СЕЛЕЗНЬОВА

— 100% треба така заборона. Думаю, у багатьох водіїв вже є моральна травма через дітей, які витворяють на дорозі ідіотські речі.

РИНА ВОРОБІЙОВА

— Я б і деяким дорослим заборонила. Часто бачу картину: на самокаті батько з дитиною кудись несеться, наплювавши на безпеку.

ВІКТОРІЯ ПЕЛИХ

— І дорослим також треба заборонити, бо їздять, як їм заманеться. Мене ледь не збивали на тих самокатах дорослі люди.

БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ПОРТ ПЕРЕЙШОВ У ПРИВАТНІ РУКИ

Велика приватизація ■ Білгород-Дністровський морський торговельний порт офіційно переходить у приватні руки: новим власником стала компанія ТОВ «ТОП-ОФФЕР», бенефіціаром якої є Володимир Продивус

АЛЬОНА ЧЕРНІУК, RIA,
(093)8905679

Приватизацію єдиного майнового комплексу державного підприємства «Білгород-Дністровський морський торговельний порт» завершили 27 серпня. Новим власником стратегічного об'єкта стало ТОВ «Топ-Оффер», бенефіціаром якого є відомий бізнесмен із Вінниці та України Володимир Продивус.

Інформацію про успішну угоду підтвердила виконувачка обов'язків директора порту Оксана Кіктенко.

Приватизація тривала кілька років і включала низку ключових етапів:

■ 26.03.2020 — ФДМУ видає наказ про рішення приватизувати порт.

■ 30.04.2021 — Мінінфраструктури затверджує акт приймання-передачі порту.

■ 14.05.2021 — ФДМУ приймає порт до своєї сфери управління.

■ 07.11.2024 — відбувається аукціон, переможцем стає ТОВ «ТОП-ОФФЕР».

■ 11.12.2024 — підписують попередній договір купівлі-продажу порту між регіональним відді-

ленням ФДМУ та ТОВ «ТОП-ОФФЕР».

■ 27.02.2025 — підписують основний договір купівлі-продажу порту.

■ 17.07.2025 — отримують погодження Антимонопольного комітету.

■ 22.08.2025 — підписують акт приймання-передачі порту між ФДМУ та ТОВ «ТОП-ОФФЕР».

■ 27.08.2025 — державна реєстрація майна порту на ТОВ «ТОП-ОФФЕР» завершена.

ЩО ВІДОМО ПРО ТОВ «ТОП-ОФФЕР»

ТОВ «ТОП-ОФФЕР», яке стало переможцем аукціону, було зареєстроване в грудні 2023 року у Києві. Основний вид діяльності компанії — надання в оренду та управління власною або орендованою нерухомістю, згідно з даними YouControl. Статутний капітал компанії становить 1 000 000 гривень.

Засновником та кінцевим бенефіціаром вказаний Євген Богуславський. Дохід ТОВ за 2023 рік — 20 000 гривень. Богуславський також володіє фінансовою компанією «Інкам». На початку 2023 року ця компанія на замовлення невідомого інвестора придбала лот МР Банку. В нього входили права

вимоги за кредитом із заставою столичного фітнес-клубу Tsarsky City Resort.

Спочатку власником компанії був Євген Богуславський, але 28 листопада 2024 року бенефіціарні права перейшли до Володимира Продивуса.

ХТО ТАКИЙ ВОЛОДИМИР ПРОДИВУС

Володимир Продивус — український підприємець, спортивний функціонер та політик. У 1986 році закінчив Вінницький педінститут, здобувши спеціальність вчителя фізичної культури. Згодом отримав ще три вищі освіти: економіста, психолога та державного службовця.

Цей порт став одним із альтернативних логістичних маршрутів після блокування основних чорноморських портів

Кар'єру розпочав як тренер з боксу у Вінниці, після чого служив в армії. У 1988 році став комерційним директором виробничої організації «Буковина», а згодом обіймав керівні посади в інших підприємствах. Заснував та очолив раду директорів ПАТ «Мостобуд», компанії, що займається будівництвом мостів.

У 2012 році обраний народним депутатом України VII скликання як самовисуванець, набравши 17% голосів виборців у своєму окрузі. Був членом Партії регіонів. Голосував за «диктаторські закони» 16 січня 2014 року.

З 2008 по 2022 рік обіймав по-

Порт має дев'ять причалів, сотні тисяч квадратних метрів складів та розвинену інфраструктуру. Новим його власником став вінницький бізнесмен Володимир Продивус

саду президента Федерації боксу України, а у 2024 році знову був обраний на цю посаду, проте в жовтні того ж року залишив її.

БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ПОРТ — ВАЖЛИВА ТРАНСПОРТНА ЛАНКА

Порт є одним із ключових логістичних об'єктів на південному заході України. Він розташований на правому березі Дністровського лиману, за 15 км від Чорного моря. Цей порт є стратегічним вузлом для вантажоперевезень між Україною, Молдовою та країнами Чорноморського регіону.

Порт має дев'ять причалів загальною довжиною понад 1,1 км, що дозволяє обробляти різноманітні вантажі, включаючи зерно, металопродукцію та контейнерні вантажі. Загальна площа складів складає понад 200 000 м кв., з яких 14 700 м кв. — закриті, а решта — відкриті. Інфраструктура порту включає 18 кранів вантажопід-

йомністю від 6 до 35 тонн, а також 9,5 км залізничних колій, що забезпечують ефективне з'єднання з внутрішніми транспортними мережами.

З початком повномасштабної війни в Україні, Білгород-Дністровський порт став одним із альтернативних логістичних маршрутів після блокування основних чорноморських портів. Це дозволило зберегти експортні потоки та забезпечити постачання критично важливих вантажів, таких як продовольство та сировина, до міжнародних ринків.

У серпні 2025 року порт підписав меморандум про співпрацю з Батумськими міжнародними контейнерними терміналами, що відкриває нові сфери сполучення між Україною та Грузією. Цей крок буде сприяти інтеграції порту в Транскаспійський міжнародний транспортний маршрут, що є важливим елементом євразійської логістичної мережі.

Олександр Нечко очолив Хмельницьке ДСНС, Віктор Кирдан — новий заступник

АЛЬОНА ЧЕРНІУК, RIA, (093)8905679

У Хмельнику представили нового начальника районного управління ДСНС Олександра Нечка та його заступника Віктора Кирдана.

Ми переглянули декларацію Олександра Нечко за 2024 рік. Посадовець володіє земельною ділянкою площею 12 528 м кв. у селі Каришків Барського району Вінницької області, яку набув у 2017 році. Дружина Людмила Нечко є власницею кількох земельних ділянок у різ-

них населених пунктах: площею 884 м кв. у Хмельнику (набута у 2005 році); площею 1 000 м кв. у Хмельнику (набута у 2008 році); площею 1 194 м кв. у селі Лелітка Хмельницького району (набута у 2010 році); площею 25 000 м кв. у селі Писарівка Калинівського району (набута у 2017 році).

У декларації за 2024 рік Олександр Нечко зазначив, що володіє автомобілем Citroen Berlingo 2006 року випуску (вказана вартість — 30 тисяч гривень), а дружина має автівку Skoda Octavia

2016 року випуску (вказана вартість — 49 тисяч гривень). Також у власності Людмили Нечко знаходиться причіп МАЗ 8114.

За 2024 рік Олександр Нечко отримав заробітну плату в розмірі 636 411 гривень від Головного управління ДСНС у Вінницькій області та 21 007 гривень від пенсійного фонду України. Також він отримав дохід від надання майна в оренду у розмірі 22 847 гривень від ТОВ «Агрофірма Шаргород» та 139 395 гривень від продажу продукції (якої саме — не вказується).

Заробітна плата дружини за 2024 рік склала 482 494 гривні, також від Головного управління ДСНС у Вінницькій області. У минулому році Людмила Нечко отримала 75 000 гривень за відчуження рухомого майна.

Новий заступник Віктор Кирдан розпочав службу в ДСНС у 2010 році. До призначення заступником начальника Хмельницького районного управління ДСНС він обіймав посаду начальника сектору забезпечення заходів пожежно-протипожеж-

ної роботи у Хмельницькому районі ЦЗД ГУ ДСНС України у Вінницькій області.

Переглянувши декларацію Віктора Кирдана за 2024 рік, бачимо, що він володіє кімнатою площею 18 м кв. у Хмельницькому районі та автомобілем Ford Fiesta Courier 1994 року випуску.

Його річний дохід від основної роботи в ДСНС становить 503 974 гривні. У готівці Віктор Кирдан зберігає 285 тисяч гривень.

БАТЬКИ ПОЛЕГЛИХ СТВОРИЛИ МАЙДАНЧИК ДЛЯ ПАНАХИД

Пам'ять ■ Панахидний майданчик із дзвоном у центрі відкрили на місці поховань Героїв війни з росіянами у селі Зарванці. Ініціаторами стали батьки полеглих воїнів. За власні кошти і власними силами створили місце пам'яті. Як все відбувалося, вони розповіли журналісту RIA

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

З панахидної точки добре видно всі 13 поховань Героїв. Дзвін встановили для того, щоб нагадувати хлопцям, що про них пам'ятають, моляться за їхні душі.

Син Грицанів Павло загинув у перший рік війни.

— Олександр Грицан разом із дружиною пані Оксаною взяли на себе основний клопіт зі створення панахидного майданчика, — говорить пані Марія, син якої Роман Балаба поліг у бою 14 квітня того ж 2022 року, що й син Грицанів.

Жінка розповідає, що одним із перших на кладовищі у Зарванцях знайшов вічний спокій ще один воїн — Олександр Божок.

Сім'ї Грицанів і Божків, а також пані Марія стали ініціаторами створення майданчика. Згодом їхню ініціативу підтримали інші рідні полеглих Героїв.

ЗРОБИЛИ ЗА ВЛАСНІ КОШТИ І СВОЇМИ РУКАМИ

— Раніше ми замовляли панахиду за кожним з тих, кого ми тут поховали, — продовжує пані Марія. — Священник по черзі відправляв панахиду біля кожної могили. На це витрачалося багато часу. Одного разу ми розмовляли між собою і виникла думка створити панахидний майданчик. Якби він був, тоді б батюшка відправляв панахиду за наших хлопців в одному місці.

Жінка уточнила, що про створення панахидного майданчика говорили з Олександром та Оксаною Грицанами, а також з Миколою і Тетяною Божками. Вони, як і пані Марія, погодилися внести свої кошти на створення майданчика.

Про їхній задум дізналися інші. Підставила плече Тетяна Лазюк. Її синові Олександру на час загибелі було тільки 18 років! Він служив в «Азові». Загинув у минулому році. Хлопець наймолодший серед воїнів, які поховані на кладовищі у Зарванцях. У пані Тетяни є 14-річний син,

який допомагав дорослим виконувати роботу, коли створювали майданчик.

До роботи ставали також сім'я Міхеєвих — Світлана і Михайло, у них на війні загинув син Олексій. Пані Ліда Адамчук внесла свою частку коштів.

Найбільший внесок у виконання робіт, а також їх організацію, зробив Олександр Грицан.

На запитання журналіста, що було найскладніше, пан Олександр відповів одним словом: «Комарі!»

— Працювали переважно тоді, коли поверталися з основної роботи, — згадує співрозмовник. —

«Хтось має нагадувати хлопцям, що про них не забувають, пам'ятають. Удари дзвону будуть таким нагадуванням»

У цей час комарі давали про себе знати. А так нічого складного у цьому ділі не було.

УДАРИ ДЗВОНУ ЦЕ СПОГАД ПРО ВОЇНІВ

Для обговорення питань, що виникали у процесі реалізації задуму, створили групу в Інтернеті. Але починати треба було з отримання дозволу на земельну ділянку.

— Ділянка під майданчиком невелика, 3х3 метри, — розповідає Олександр Грицан. — Проблем з її виділенням не виникло. У сільській раді одразу погодили це питання.

Отець Сергій освятив майданчик для панахид у Зарванцях. Його відкрили у День пам'яті Героїв, 29 серпня

На майданчику привертає увагу дзвін.

— Замовляли через Інтернет, — уточнює співрозмовник. — Корпус відлитий з бронзи, а та частинка, яку називають бойок, з чавуну. Його вага трохи більше 11 кілограмів. Такої ваги дзвони були в наявності, тому довго чекати не довелося. Якби замовляли важчі, тоді отримали б не одразу. Бо на такі є черга.

— Хтось має нагадувати хлопцям, що про них не забувають, пам'ятають, їх згадують, — каже пан Олександр. — Удари дзвону будуть таким нагадуванням.

Поруч встановили табличку з

чорного граніту з написом: «Тут поховані воїни російсько-української війни».

Панахидний майданчик на кладовищі у Зарванцях відкрили у День пам'яті Героїв, 29 серпня. На відкриття прийшли рідні полеглих воїнів. Майданчик освятив священник, військовий капелан отець Сергій. Після того він відслужив панахиду за кожного з тих воїнів, які поховані на кладовищі.

Вічна пам'ять тим, хто віддав своє життя у війні з російськими агресорами. Доземний уклін тим, хто виховав таких сміливих захисників рідної землі.

Хто і скільки витратив на безпілотники за перше півріччя 2025 року на Вінниччині: рейтинг громад

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA, (093)6487461

Армія.PRO оприлюднила інформацію про те, як місцева влада в Україні інвестує в безпілотні літальні апарати (БПЛА). За перше півріччя 2025 року Вінницьчина посіла другу сходинку серед областей, витративши 337 мільйонів гривень.

Ми вирішили детальніше подивитися, які саме громади у 2025 році вклали кошти у безпілотники та які це були суми.

Для аналізу використали ресурс бі Prozorro. Використовували такі коди на лоти: 34711200—6 — без-

пілотні літальні апарати, а також 34710000—7 — вертольоти, літаки, космічні та інші літальні апарати з двигуном. Також обирали лоти за релевантними ключовими словами (дрон, квадрокоптер, FPV, БПЛА). У вибірку не включали нерелевантні лоти, як-от симулятори дронів для предмета «Захист України».

Найбільшу суму витратив Вінницький район, а саме Вінницька міська рада — 264,5 мільйона гривень. Серед громад у складі Вінницького району безпілотники купувала також Лука-Мелешківська громада, яка провела три

тендери на закупівлю квадрокоптерів та FPV на суму 1,07 мільйона гривень. Долучилися також Літин, який придбав два квадрокоптери за 462 тисячі гривень, та Турбів, де купили один квадрокоптер за 190,9 тисячі гривень. Квадрокоптер за 76,5 тисячі гривень закупила й Агрономічна сільрада.

Наступним іде Хмельницький район, а саме місто Калинівка, де міська рада оголосила вісім лотів на суму 13,3 мільйона гривень. Також Козятинська міська рада у дев'яти закупівлях придбала безпілотники на суму 7,6 мільйона гривень.

Трійку лідерів закриває Гайсинський район, де громади Ладижина, Теплика та Соболівки загалом провели 37 тендерів на суму 13,2 мільйона гривень. Переважно це була купівля квадрокоптерів, а саме моделі DJI Mavic 3 Pro (RC).

Чимало безпілотників закупив Жмеринський район, а саме Жмеринська міська рада. Всього вона провела один тендер на закупівлю 31 комплекту квадрокоптерів на суму 5,6 мільйона гривень. Долучилися до купівлі БПЛА село Джурино, а також місто Бар цього ж району.

Купували дрони також громади Крижополя та Тульчина. До прикладу, перша провела три тендери й придбала два квадрокоптери та один дрон FPV на суму 2,4 мільйона гривень. Тульчин же здійснив одну велику закупівлю — дев'ять квадрокоптерів Autel EVO Max 4T на суму 1,6 мільйона гривень.

Купували безпілотники й дві громади Могилів-Подільського району: село Вендичани, де придбали 34 FPV-дрони за 441,6 тисячі гривень, та село Чернівці, де купили один квадрокоптер за 77 тисяч гривень.

ПОКИ ТАТО В ПОЛОНІ, ГВАРДІЙЦІ ПРОВЕЛИ В ШКОЛУ ЙОГО ДОНЬКУ

Підтримка ■ Військовий Нацгвардії Олександр Сілантьєв з 2022-го року у полоні російських варварів. Його донечку вела в школу не тільки дружина. Побратими воїна підготували подарунки для його доньки й інших дітей, батьки яких у полоні, безвісти зниклі чи полягли у боях з російськими окупантами

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
 (067)1079091

Поліна Сілантьєва 1 вересня розпочала навчання у другому класі.

На превеликий жаль, ні у перший клас, ні тепер у другий її татусь не зміг провести донечку і бути поруч з нею. Втім, дівчинка йшла до школи не тільки з мамою.

Разом з ними були двоє людей у військовій формі. Вони знають її тата, бо служать в одному підрозділі Національної гвардії України.

Про цю подію журналісту RIA/«20 хвилин» повідомила офіцер вінницького підрозділу НГУ Анна Тітовська, яка сьогодні також провела у школу свою донечку Софію.

— Ми подарували свято дівчинці Поліні, — розповідає пані Анна. — Спершу дізналися, чим дитина захоплюється. З'ясувалося, що дівчинка любить малювати. Тому одним із подарунків став альбом для малювання.

Дитина отримала від військових рюкзак зі шкільним прилад-

ням, розвиваючі ігри. Ну, і як дівчинці обійтися без косметики. Вона раділа такому подарунку, зрозуміло, що то дитяча косметика.

Мати дівчинки пані Наталія також перебувала у гарному настрої. Жінка відчула, що побратими чоловіка не залишають її наодинці. Така підтримка додає

Дівчинка з гордістю переступила поріг свого класу. Адже поруч з нею були двоє людей у військовій формі

упевненості у цей нелегкий для неї час. Чекати повернення чоловіка з полону дуже важко. Навіть щире слово зігриває душу.

Пані Наталія ще більше раділа від того, що побратими чоловіка подарували свято її донечці.

Мама бачила, як сяють очі дитини. Дівчинка з гордістю переступила поріг свого класу. Адже поруч з нею були двоє лю-

Поліна цьогоріч пішла у другий клас. У свято їй підняли настрій військові

дей у військовій формі. Одно-класниці із захватом розглядали людей в одностроях.

Військові затрималися у класі до закінчення першого уроку.

Як повідомила Анна Тітовська, подарунки від гвардійців отримали 1 вересня 50 учнів. Рюкзаки зі шкільним приладдям військові

передали дітям, чії батьки у полоні, безвісти зниклі чи полягли у боях з російськими окупантами.

Гвардійці побували також у Вінницькому вищому училищі сфери послуг. Вітали учнів з початком навчального року, бажали гарних успіхів у навчанні, а найбільше — Перемоги!

РЕКЛАМА

Вірні завжди

ДОЛУЧАЙСЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА
 КОНТРАКТОМ В МОРСЬКУ ПІХОТУ ВМС ЗСУ

Ти отримаєш:

- Стабільне грошове забезпечення
- Кар'єрне зростання
- Соціальний захист для себе та членів своєї родини
- Можливість долучитися до військового братерства професіоналів та стати частиною захисників, які знищують ворога

м. Вінниця вул. О. Довженка, 28. каб. №6

098 913 53 49 097 953 60 32 0432 612 105

ПОВЕРНУЛИСЯ ДОДОМУ ПІСЛЯ БІЛЬШЕ ТРЬОХ РОКІВ ПОЛОНУ

Дочекалися ■ Двоє воїнів з Ямпільщини після полону знову вдома: Володимир Кірніцький повернувся у рідний Довжок через 39 місяців перебування у російських застінках, а Ігор Васишин зустрівся із земляками з Писарівки через 38 місяців неволі. Як зустрічали у громадах своїх захисників?

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
 (067)1079091

— Я вже не вірив, що коли-небудь знову повернуся додому, — сказав землякам Володимир Кірніцький після того, як знову побачив рідне село і знайомі обличчя земляків.

ВИЙШОВ З ВАГОНА З НАПИСОМ «ДОДОМУ!»

Володимир Кірніцький під час зустрічі із земляками у рідному Довжку не приховував емоцій. Його обнімали, тиснули руку. У ті хвилини місцеві здавалися найдорожчими людьми на світі. Те, що він відчував, міг зрозуміти хіба що той, хто пережив страхіття полону російських варварів.

Володимир Кірніцький виконував бойові завдання у 56-й окремій мотопіхотній бригаді. Рідні втратили з ним зв'язок 20 березня 2022 року. Знали, що на той час він перебував у Маріуполі. У місті точилися важкі бої з російськими загартниками. Ворог переважав оборонців міста своєю чисельністю.

До кого лише не зверталися

рідні воїна! Навіть до офісу глави держави. Однак ніде не отримували конкретної інформації. Не знали: живий Володимир чи його вже нема на світі. Їхні серця зігрівала надія.

Як же зрадили, що він живий! Через півтора року з часу останнього зв'язку з сином батьки отримали офіційне повідомлення, в якому значилося, що Володимир Кірніцький перебуває у полоні росіян. Втім, радість одразу перемішалася з тривогою. Бо ж чули від інших, як поводитися кацапи з українцями у неволі. Рідні терпляче чекали, молилися і вірили у повернення Володимира додому.

Натомість він уже не вірив, що живим повернеться додому. Не знав, чи витримає організм нелюдські торттури і знущання.

На щастя, доля подарувала йому радість повернення до рідних, до свого села, до земляків.

Першою про повернення Володимира з полону повідомила його землячка Олена Мазуркевич. Вона написала про це у групі «Довжок Ямпільський».

Однокласниця воїна Ніна Вітківська письмово привітала його

словами: «Нарешті ти вдома, однокласнику! Обіймаємо тебе!»

Земляки воїна уточнили, що Володимир Кірніцький після обміну полоненими повернувся потягом до Києва. Їхав у вагоні №3, на якому була табличка з написом «Додому». Сталося це у День Незалежності рідної держави 24 серпня нинішнього року.

Батько воїна пан Юрій під час зустрічі сина привселюдно зізнався землякам, що для нього цей день став найщасливішим у житті.

ЗУСТРИЛИ ПІСНЯМИ, ВІРШАМИ І КОЛОНОЮ ТРАКТОРІВ

Довгих 1161 день і стільки ж ночей провів у застінках росій-

Ігор Васишин до війни працював механізатором. Земляки організували для нього зустріч колоною тракторів

ських варварів Ігор Васишин із села Писарівка.

Тільки він знає, що довелося пережити протягом названого часу.

У полон до російських окупантів наш земляк потрапив на Донеччині. Сталося це 15 квітня 2022 року, напередодні його 44 дня народження. Ігор згадує, що народився 28 квітня. Ні рідня, ні його земляки нічого не знали про долю свого захисника.

Ігор Васишин до війни працював механізатором у рідному селі. Саме тому земляки організували для нього зустріч у незвичній формі — колоною

Володимир Кірніцький (ліворуч) й Ігор Васишин знову вдома. Дні повернення з полону до рідних місць вважають найщасливішими в житті

тракторів. На них майоріли наші державні прапори.

У центрі села зібралося багато людей. Учасники художньої самодіяльності зустріли Героя піснями, учні місцевої школи читали вірші, тримали в руках плакати зі щирими словами вітання і малюнками. Але найбільше було обіймів, потисків рук. Сльози радості не стримували писарівчани, вітаючи сміливого воїна.

Ігор Васишин пішов на війну одним з перших, взяв до рук зброю 7 березня 2022-го. Тоді він, молодший сержант однієї з бригад ЗСУ, ще не знав, що трохи більше, як через місяць опиниться у полоні російських окупантів. Сталося це 15 квітня 2022-го на Донеччині.

Загалом його утримували у неволі 38 місяців!

Додому чоловік повернувся 20 серпня 2025-го після реабілітації в одному з лікарняних закладів.

У нього велика родина: дружина, донечки, брат, сестри.

— Коли ми дізналися, що Ігор живий, це, повірте, стало для

писарівчан великою радістю, — розповідає Ігор Мунтян, колега воїна. — Чув, як про це говорили в селі люди, інформацію передавали, як кажуть, від вуха до вуха. Але я його знаю дуже добре, бо ж разом працювали. Дуже хороша людина. Надійна, справедлива, завжди готовий підставити плече. Разом з усіма радію його поверненню.

Воїн вітав земляків підняттям вгору однієї руки, потім обидві звів до неба. Весь час усміхався. Чи не найбільше за усіх присутніх почувався щасливим.

— Дякую, за таку теплу зустріч, — з такими словами звернувся до земляків звільнений з полону. — Дякую за те, що молилися, що чекали, вірили.

Він побажав добра і злагоди кожній родині. Найбільшим побажанням було те, щоб усі земляки, які нині на фронті, живими повернулися додому. Вічна пам'ять тим, хто загинув на війні.

Слова воїна опублікувала газета «Ямпільські вісті», де розповіли про повернення двох полонених і те, як їх зустріли земляки.

Катували та перерізали горло, але він вижив: неймовірна історія бійця «Червоної Калини»

АЛЬОНА ЧЕРНІЮК, RIA, (093)8905679

У Дніпропетровській обласній клінічній лікарні імені І.І. Мечникова щодня рятують поранених бійців, і страшні історії тут трапляються часто. Проте те, що пережив вінничанин Владислав, шокує навіть досвідчених лікарів. Генеральний директор лікарні Сергій Риженко розповів:

«Важко уявити, що люди можуть бути такими нелюдьми... Владислав потрапив у полон. Його позицію розбомбили, і разом із ним взяли

ще семеро українських бійців. Усім по черзі відрізали органи та виколювали очі. Наймолодшому було, здається, 18 років».

Як розповів медик, Владислав вижив дивом: «Йому перерізали горло і кинули в яму, де лежали інші закатовані бійці. П'ять днів добирався до своїх. На його ранах повзали опариші. Він ловив мишей, щоб вижити».

Коли Владислав дістався до побратимів, його евакуювали до лікарні Дніпра. Тут йому провели операцію. Наразі з військовим його дружина

та брат. Та найбільше чоловік зараз мріє побачити свою 4-річну доньку.

Зараз Владислав перебуває в лікарні на Дніпропетровщині. Попереду у нього складні операції та тривале відновлення. Він ще не може говорити, але залишив записи у щоденнику.

Незважаючи на все пережите, його думки не обмежуються лише бажанням обійняти доньку — він мріє повернутися в стрій і помститися за загиблих побратимів.

В'ячеслав став прикладом незламності та символом того, що українців неможливо зламати.

Владислав вижив після жорстокого полону. Незважаючи на пережите, воїн мріє повернутися до війська та помститися за загиблих побратимів

«ЦЕ РАНІШЕ ГЕКТАР БУРЯКІВ ДАВАВ ТИСЯЧУ ДОЛАРІВ ПРИБУТКУ»

Врожай ■ Невдовзі в області почнуть копати цукрові буряки і варити з них цукор. Якщо раніше гектар цукристих давав тисячу доларів чистого прибутку, то тепер досягти такого показника непросто. Чому? Про це журналіст RIA дізнався від керівника одного з господарств, де вирощують цукристи

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

Анатолій Комар, керівник господарства «Рідний край», що у Ямпільській громаді. Очолюване ним господарство одне з небагатьох, де сіють цукрові буряки.

КОПАТИ ПОЧНЕМО НЕ РАНІШЕ ЖОВТНЯ

— Якщо раніше один гектар буряків давав тисячу доларів чистого прибутку, це при урожайності 600 центнерів на круг, то у минулому році ми вийшли з буряками, як кажуть, по нулях. Не отримали ніякого прибутку, добре, що хоч затрати покрили, — розповідає Анатолій Комар. — У 2023-му мали невеликий прибуток з бурякового поля.

За словами співрозмовника, одна з головних причин низької врожайності бурякових плантацій — дефіцит вологи. Змінився клімат. І це вже очевидно для всіх. Господарство «Рідний край» знаходиться у південній частині області. Протягом останніх років тут переважає посушлива погода з малою кількістю опадів.

— Без вологи буряки не ростуть, — пояснює співрозмовник. — Якщо не вистачає необ-

хідної кількості опадів, не можна виростити гарний врожай.

Саме з цієї причини копання буряків у нинішньому році планують розпочати пізніше, ніж це було у минулі роки.

— Комбайни виведемо на бурякове поле не раніше жовтня, — уточнює співрозмовник. — Можливо, навіть після першої декади жовтня.

Пан Анатолій пояснює, чому так відтягують строки копання. За його словами, у липні трохи випадали опади, а ось у серпні дощів майже не було. Тому нині приріст ваги коренів дуже низький, менше трьох грамів за добу. Потрібно, щоб додавали у вазі хоча б у два рази більше, тобто шість грамів.

КОМБАЙН ДЕШЕВШЕ ОРЕНДУВАТИ

— Сподіваємося на вересневі дощики, — каже керівник господарства. — Вони традиційно випадають у цей час. У 2023 році ми так само не поспішали копати. Скористалися погодними умовами і не прогадали. Як уже казав, загалом отримали від буряків прибуток, нехай він невеликий, та все ж...

— Але ж у жовтні можуть затягнутися осінні дощі, як тоді комбайни зможуть працювати? — запитую у співрозмовника.

Він усміхається у відповідь.

— Нині вже не ті комбайни, що були раніше, — пояснює пан Анатолій. — Це колись бурякозбиральні комбайни радянських часів РКС-6 не могли заїхати на плантацію навіть після невеликого дощу. Нинішня техніка копає корені за будь-яких погодних умов.

— Маєте у господарстві саме такий бурякозбиральний комбайн? — запитую у співрозмовника.

Виростити ріпак, соняшник чи пшеницю дешевше, ніж цукрові буряки. Але за них платять більше, ніж за цукор

— Орендуємо комбайн марки Holmer, бо купувати таку техніку дорого, оренда обходиться дешевше, — пояснює керівник господарства. — Таку техніку використовуємо один раз в рік, і то в короткий проміжок часу. До того ж, вона потрібна, якщо посіємо буряки. А якщо ні? Для чого тоді такий комбайн? Гроші на вітер.

ПЕРЕВЕРНУТА АРИФМЕТИКА

Тільки декілька господарств на Ямпільщині вирощують цукрові буряки. І це вже показник.

Анатолій Комар, керівник ПОП «Рідний край» на Ямпільщині. Він каже, що ціна на цукор не відповідає затратам на вирощування солодких коренів

Бо є громади, де взагалі не сіють цукристи.

Ціна на цукор завмерла, каже Анатолій Комар. Не дотягує нині цукор до ціни ріпаку чи соняшника. Навіть на пшеницю ціни зростають, а цукор залишається по старій ціні. Якщо тенденція не зміниться, то буряки можна буде заносити до «Червоної книги». Хоча, в нашій області таке не станеться, бо ж ми цукровий край, як колись казали «цукровий Донбас», але зменшення площ під цукристи очевидне.

На підтвердження сказаного, керівник господарства наводить простий розрахунок. Порівнює результат від вирощування ріпаку і буряків.

За його словами, з одного гектара олійної культури, якою є ріпак, збирають 3,5 тонни насіння. За одну тонну платять 24 тисячі гривень. Не складно підрахувати, яку суму коштів господарство отримує з одного гектара ріпаку.

Тепер про буряки. При врожайності коренів 400 ц/га виходить приблизно 2,8-2,9 цукру. За тонну цукру дають не більше 23 тисяч гривень. Як каже співрозмовник, не дотягує цукор до ціни на ріпак.

Виростити ріпак, соняшник чи пшеницю дешевше, ніж буряки, але за них платять більше, ніж за цукор. Виходить якась перевернута арифметика.

Будуть працювати п'ять цукрозаводів

Керівник обласного департаменту агропромислового комплексу Олег Сідоров повідомив журналісту RIA, що у нинішньому виробничому сезоні в області працюватимуть п'ять цукрових заводів.

Стільки, як і торік, уточнив він. Про очікувану врожайність цукристих співрозмовник не став говорити.

— Спершу прогнози на врожайність солодких коренів були погані, — каже Олег Сідоров. — При-

чина у недостатній кількості вологи у ґрунті. Але тепер ситуація трохи змінилася на краще.

За словами керівника департаменту, до нас на переробку доставляють цукрові буряки з низки сусідніх областей — Житомирської, Хмельницької, Черкаської, Київської. Тому цукроварні матимуть завантаження. Співрозмовник звернув увагу на одну з технологічних новинок, яку почали застосовувати на Гай-

синському цукрозаводі. На цьому підприємстві цукор виробляють двома способами. В одному випадку працюють за традиційною схемою: ріжуть корені, варять сироп і роблять цукор. В іншому зварений сироп розміщують у спеціальні ємності, а вже пізніше, коли всі корені зібрано, із сиропу у ємностях виготовляють цукор. Фахівці кажуть, що такий цукор виходить кращої якості.

Вінниця хоче закупити два авто для ЗСУ

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Вінницька мерія оголосила закупівлі на два авто для потреб ЗСУ. Про це дізналися із закупівель виконкому на «Прозорро».

У першому тендері хочуть закупити а Citroen Jumper (L3H2). Це має бути новий фургон, не менше семи посадкових місць. Дизельний 140-сильний двигун, механічна КПП, передній або повний привід. У салоні має бути конди-

ціонер або клімат-контроль.

Додатково, у машині потрібно розділити перегородкою пасажирський та вантажний відсік, встановити чотири сидіння, обшити стіни пластиком, а підлогу — водостійкою фанерою. Кошторисна ціна автомобіля за цим тендером — 2 мільйони 11 тисяч 733 гривні. Натомість на AUTO. RIA нові фургони Citroen Jumper в комплектації L3H2 коштують близько 1,5 мільйона гривень. Фургони, які уже

переобладнані під вантажно-пасажирські, коштують від 1,8 мільйона гривень.

Другою закупівлею планують придбати Renault Duster. Це повинен бути новий кросовер чи позашляховик в наступній комплектації: 5 посадкових місць, 210 мм дорожнього просвіту, механічна коробка передач, Євро 6. Повинні бути подушки безпеки, кондиціонер та клімат-контроль у салоні.

Кошторисна ціна за цією закупівлею складає 1 мільйон 144 ти-

сячі гривень. Залежно від комплектації, з салону, новий «Рено Дастер» можна купити за ціною від 997 тисяч до 1 мільйона 178 тисяч гривень.

За останні пів року громада Вінниці передала оборонцям 41 автомобіль. Серед них — 30 пікапів. Спочатку мерія планувала закупити Mitsubishi L200, але після скарг від потенційних учасників на дискримінаційні умови тендеру, придбали корейські пікапи KG Mobility Musso Grand.

За 30 автомобілів заплатили 40,6 мільйона гривень або 1,3 мільйона гривень за кожен. При цьому кошторисна ціна лота становила 54,3 мільйона гривень. Тобто, різниця між кошторисною вартістю та переможною пропозицією — більше, ніж 13 мільйонів.

Продавцем транспорту за цим тендером є київська фірма «Укравто на Харківському». Ця компанія за половину 2025 року отримала підрядів на загальну суму 479,4 мільйона гривень.

У КОЗЯТИНІ ВИБИТІ ВІКНА, ПОШКОДЖЕНІ БУДИНКИ ТА ХРАМ

Страшна ніч ■ У ніч на 28 серпня Козятин зазнав масованої атаки ворожих дронів. Постраждали житлові будинки, критична інфраструктура та храм Святого Пророка Іллі. Мешканці дуже налякалися, але, на щастя, всі залишилися живі

АЛЬОНА ЧЕРНІЮК,
МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA,
(095)1039671

Козятинчани пережили важку ніч через масовану атаку ворога дронами, яка тривала близько шести годин і спричинила значні руйнування. Наші колеги з koziatyn.info побували в місцях, де атака завдала найбільших збитків. Найголовніше — люди залишилися живі.

— Ми вийшли на вулиці міста вранці, після атаки. Клуби диму, запах гару та попелу, лунають звуки пожежно-рятувальних та

поліцейських авто. Перехожі з наляканими очима намагаються влитися в буденну колію, але на обличчях страх від пережитої ночі, — розповідають місцеві журналісти. — Найбільш пошкоджені локації огородили червоною стрічкою, на місцях — всі відповідні служби і люди, які намагаються дістатися чи то роботи, чи то до оселі. Всі шоковані тим, що сталося.

Поруч зі зруйнованою будівлею стояла дуже схвильована жінка. Каже: «Я тут працювала. Добре, що побігла в укриття».

Сильно постраждали житлові

будинки. Георгій Кирилюк запросив журналістів у свою понівечену уламками та вибуховою хвилею хату.

— Ми були вдвох з дружиною тут, ховалися у кутку, там стіни 90 сантиметрів, — розповідає чоловік. — Ось двері, подивіться, вибиті, вікно геть з рамою вилетіло, у веранді тріщина між стелею та стінами, по всій хаті побите скло, телевізор, люстра. Це жах. Перші були прильоти, потім друга хвиля. От такі справи, дах он гляньте, який побитий, на городі і подвір'ї — уламки.

— Ми спочатку були у хаті, — розповідає сусід. — Як влупило, аж до ліжка фіранка залетіла, скочили, вибігли на двір. Стільки вибухів... не дай Бог дощ, і все в хаті пропаде.

Доброче постраждав і храм Святого Пророка Іллі. Вибиті всі вікна. На подвір'ї застали настоятеля — протоієрея Романа Масиру та прихожан, які прибирали все навкруги.

Журналісти місцевого видання

Сильно постраждали житлові будинки. У Георгія Кирилюка уламками та ударною хвилею понівечило хату

побували і біля об'єктів критичної інфраструктури, але фото зі зрозумілих причин не робили.

Після нічної атаки у Козятині зафіксували пошкодження 11 житлових будинків та чотирьох

магазинів. Постраждали об'єкти критичної інфраструктури, протек пасажирських поїздів на залізничному вузлі, який зазнав удару шахедів, відновили вранці того ж дня.

Коли ще наша область була під прицілом ворога?

Цей нічний обстріл далеко не перший для нашої області. Уже 24 лютого 2022 року вінничани почули перші вибухи у різних кутках регіону. Під удар потрапили військові об'єкти в Бохониках, Тульчині та Калинівці, звідки евакуювали частину мешканців. Тоді ж з'явилися перші повідомлення про втрати. Наступного дня, 25 лютого, росіяни знову обстріляли Калинівку, а на підльоті до міста наші пілоти знищили ворожий СУ-25. В області діяли диверсійні групи: одна з них обстріляла частину Нацгвардії. 6 березня ворог завдав удару по міжнародному аеропорту «Гавришівка». Вісім ракет зруйнували об'єкт, загинуло 10 людей — шестеро цивільних і четверо військо-

вих. Уже 15 березня під обстріл потрапила вінницька телевежа, пошкоджено кілька будівель, на щастя, обійшлося без жертв. 25 квітня від масованої ракетної атаки постраждали Жмеринка та Козятин: п'ятеро людей загинули, ще 18 дістали поранення. 14 липня сталася одна з найбільших трагедій в історії Вінниці. Росіяни випустили три ракети «Калібр» по площі Перемоги. Загинуло 29 цивільних, ще 89 потрапили до лікарень. Зруйновано десятки будівель, серед яких Будинок офіцерів і будинок побуту «Ювілейний». Матеріальні збитки обчислювалися сотнями мільйонів гривень.

А вже 7 серпня ворог завдав ударів

по військових об'єктах у Вороновиці, використавши гіперзвукові ракети «Кинджал». Система оповіщення тоді спрацювала із запізненням, бо такі ракети надзвичайно складно перехопити.

У жовтні 2022-го, протягом двох днів, 10–11 числа, вперше було атаковано Ладижинську ТЕС дронами-камікадзе «Шахед». Постраждали шестеро людей. Вінничан уперше попросили зменшити споживання електроенергії. Саме тоді у небі над містом відзначився пілот з позивним Кагауа — Вадим Ворошилов. Його літак потрапив у критичну ситуацію, та він відвів його від житлових кварталів і катапультивався. За цей вчинок отримав звання Героя України з

врученням ордена «Золота зірка». Наприкінці листопада через постійні обстріли Ладижинської ТЕС у місті запровадили надзвичайну ситуацію: близько 18 тисяч людей залишилися без тепла.

2023 рік для Вінниччини пройшов відносно спокійніше. Масових ударів не зафіксовано, але 26 липня неподалік Вінниці впали уламки збитих «Калібрів». Постраждало п'ятеро людей, теплиці підприємства «Украфлора» були знищені, а відомий заміський комплекс «Дубовий Гай» зазнав пошкодження: вибуховою хвилею вибило вікна.

Протягом 2024 року обстріли області поновилися. У березні дрон-камікадзе «Шахед» влу-

чив у приватний будинок біля Немирова, загинуло подружжя. У травні подібний удар припав на Жмеринку — три людини отримали поранення.

А вже у липні цього року сталася найпотужніша дронна атака від початку повномасштабної війни. Влучання були і по містах, і по селах: зруйновано підприємства та житлові будинки. У Писарівці знесло стіни кількох будинків, дивом ніхто не загинув.

Загалом тоді постраждали вісім людей, двоє з них у важкому стані. Суттєво постраждав і польський завод Barlinek, де були поранені, частина з опіками. За однією з версій, удар був прицільним і здійснений одразу з трьох напрямків.

РЕКЛАМА

SAPSAN

МИСЛИВСТВО, САМОЗАХИСТ,
СЕЙФЫ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 23
тел. (098) 920 49 55

sapsan.vn.ua

554417

МІНІТРАКТОРИ
ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

545652

У ЛІЦЕЇ №29 СТАРТУЄ ВЕЛИКА РЕКОНСТРУКЦІЯ НА 79 МІЛЬЙОНІВ

Оновлення ■ Навчальний заклад Вінниці, розташований на вулиці Київській, 149, готується до масштабної реконструкції. Договір уклали з підрядником із Погребища, який має досвід проведення капремонтів у освітніх закладах. Які саме зміни очікують ліцей №29?

АЛЬОНА ЧЕРНІУК,
RIA, (093)8905679

З першого вересня у Вінницькому ліцеї №29 розпочався чи не найбільший ремонт за останнє десятиріччя. Проект передбачає термомодернізацію будівлі та комплексне оновлення інфраструктури закладу.

ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ЗГІДНО З ДОГОВОРОМ?

Ми ознайомилися з календарним графіком реконструкції та відмітили кілька важливих моментів. Уже до кінця цього року планується повна заміна покрівлі, старт робіт з утеплення фасаду, а також заміна вікон та дверей. Паралельно розпочнуть оновлювати системи водопостачання і каналізації, вентиляції та опалення.

Окремим пунктом у проекті передбачено облаштування нового ганку, встановлення підйомника для маломобільних учнів та озеленення території. Також у при-

міщеннях відбудеться перепланування, відновлення стелі та інші роботи, які мають зробити заклад сучаснішим і комфортнішим.

Загальна вартість договору складає 79 мільйонів 84 тисячі 490 гривень. Фінансування розбито на два роки: у 2025-му передбачено виділення 17 мільйонів 700 тисяч гривень, решту — понад 61 мільйон — заклад планує отримати у 2026 році.

Замовником виступає департамент капітального будівництва Вінницької міської ради. Крайній термін виконання робіт визначений до 31 травня 2026 року.

ХТО ВИКОНУВАТИМЕ РЕМОНТ?

Підрядником обрали компанію ТОВ «Мир.буд», зареєстровану у Погребищі у 2019 році. Фірма активно бере участь у державних тендерах та вже має досвід у сфері модернізації освітніх закладів.

Зокрема, 16 липня 2024 року Департамент капітального будівництва Вінницької міської ради за результатами тендеру замовив

«Мир.буд» термомодернізацію дитячого садка №29 у Вінниці на суму 41,7 мільйона гривень.

Крім того, у грудні 2023 року компанія виконувала капітальний ремонт покрівлі Вінницького ліцею №19 (контракт — майже один мільйон гривень).

Компанія належить жителю Погребища Вадиму Миронцю. Він також є власником ще однієї фірми — ТОВ «Мир.Буд Плюс», зареєстрованої у Вінниці. Саме вона почала отримувати державні підряди з березня 2024 року.

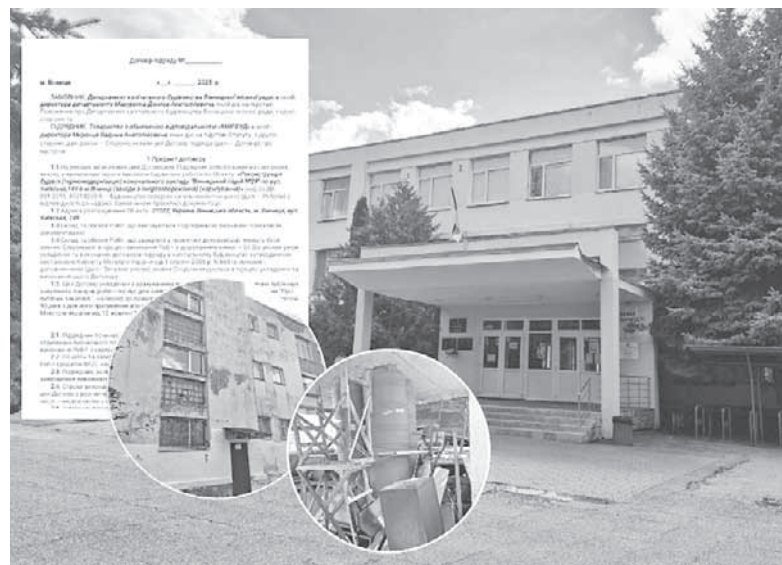
У цьому році на реконструкцію виділять майже 18 мільйонів. У 2026-му заплановано робіт на понад 61 мільйон

ЩО РОБИЛИ В ЛІЦЕЇ РАНІШЕ?

Для ліцею №29 цей ремонт — справді масштабна подія. До цього найпомітніші роботи обмежувалися благоустроєм території.

Окрему сторінку в історії ліцею відкрив початок повномасштабної війни. Тоді у 2022 році батьки разом із педагогами власними силами облаштовували шкільне укриття.

«Це приміщення батьки облаштували за свої кошти, почали в липні, закінчили в серпні. Вчителі й батьки вирівняли стіни, побілили, підлили підлогу. Тут є все необхідне — опалення, вентиляція, освітлення, вода», —

Ліцей №29 зміниться до невпізнаності після комплексної реконструкції. Планують утеплити будівлю, замінити комунікації та оновити простір для учнів

розповів директор закладу Микола Бартюк.

Окремо, у 2024 році на благоустрій ліцею було витрачено 400 104 гривні. Тендер тоді виграло ТОВ «Підприємство «Агропродсоюз».

Майбутня реконструкція — не лише косметичний ремонт, а повне оновлення навчального середовища для сотень учнів.

Як повідомляють у інформаційній системі управління освітою у Вінницькій області, у 2024/2025 навчальному році тут навчалось 1 378 учнів. Заклад має 46 класів, зокрема шість інклюзивних, у яких навчається вісім учнів. І це не лише діти

з Вінниці, а й школярі з навколишніх сіл, що підкреслює авторитет навчального закладу та довіру батьків. Майбутня реконструкція стане повним перезавантаженням освітнього простору.

— Це інвестиція у безпеку, комфорт і доступність освіти для сотень учнів, — наголошують у ліцеї.

ДИВІТЬСЯ ВІДЕО НА 20MINUT.UA

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Android-маркета або аналогічна)

«Пакунок школяра»: як працює держпрограма

АЛЬОНА ЧУРНИК, RIA, (093)8905679

В Україні діє державна програма «Пакунок школяра», за якою батьки можуть отримати одноразову виплату у розмірі 5 000 гривень на кожного першокласника.

Від початку програми подали вже 97 638 заяв — це майже 54% від загальної кількості дітей, дані про яких внесені до державного освітнього реєстру. Переважна більшість заявок надійшла онлайн через застосунок «Дія» (94 142), ще 3 496 — у паперовій формі через сервісні центри Пенсійного фонду України. Про це повідомили у Міністерстві освіти і науки України.

Уже верифікували 92 519 заяв, відхилили 1 655. Серед причин: перебування родини за кордо-

ном чи на тимчасово окупованій території (допомогу можна буде отримати після повернення);

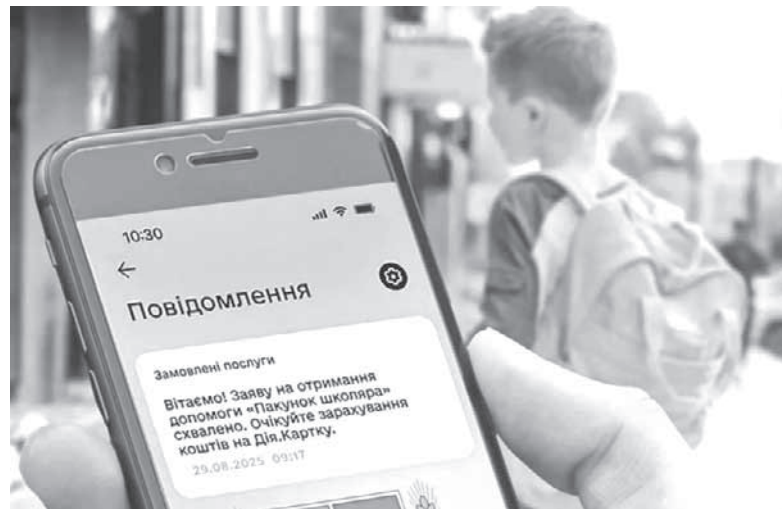
відрахування або переведення дитини до іншого закладу освіти (у таких випадках потрібно подати нову заяву).

Також трапляються відмови через невідповідність даних у державних реєстрах. У такому разі інформацію потрібно оновити. Щоб допомога надійшла вчасно та без зайвих труднощів, важливо правильно оформити дані в освітній системі.

Як працює система? Під час зарахування дитини до закладу освіти її дані обов'язково вносяться до модернізованої системи АІКОМ (Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту). АІ-

КОМ взаємодіє з іншими державними системами та реєстрами і є єдиним джерелом для підтвердження, що дитину справді зараховано до 1 класу. Верифікація відбувається автоматично, зокрема через Державний реєстр актів цивільного стану.

Під час кожного подання заяви в Дії або зміни її статусу система надсилає запит до Пенсійного фонду України (ПФУ). ПФУ раз на 2 дні отримує з АІКОМ зведений перелік першокласників і додатково під час ухвалення рішення проводить адресну перевірку в АІКОМ актуального статусу школяра та даних батьків/інших законних представників. За результатами цих перевірок ПФУ опрацьовує заяву та організовує виплату.

Подати заяву на допомогу можна до 15 листопада в застосунку «Дія». Або письмово — у найближчому сервісному центрі Пенсійного фонду України

КОРОТКО

**Здобутки
математика**

■ У Тунісі відбувся фінал 39-го Міжнародного чемпіонату з логічних задач. Денис Гнидюк з Ямпільської громади виборов четверте місце серед топових юних математиків світу. Денис — випускник Ліцею імені Івана Богуна, зараз є студентом Київського політехнічного інституту.

«Дякую наставникам Світлані Каніковській та Надії Кучерук за гарну підготовку, віру в учня та підтримку його таланту, яка допомогла Денису досягти високих результатів на світовій арені. Вінниччина пишається талановитою молоддю», — написала перша заступниця начальника Вінницької ОВА Наталя Заболотна.

**Рекорди
на протезі**

■ На Берлінському марафоні Роман Кашпур показав рекордний результат — 3 години 55 хвилин 02 секунди, ставши найшвидшим українцем, який подолав дистанцію на протезі. Крім того, ветеран з Вінниччини увійшов в історію як перший параатлет України, що здолав усі шість найпрестижніших світових марафонів.

Загалом він пробіг 7 марафонів у Лондоні, Вашингтоні, Нью-Йорку, Токіо, Берліні, Чикаго, Бостоні. Чотири тисячі кілометрів на протезі. І це все за два роки. На світових марафонах він чотири рази перевершував діючий рекорд України.

**Не платять
штрафи**

■ За перше півріччя 2025 року на Вінниччині в Єдиному реєстрі боржників зареєстрували 13952 справи через несплату штрафів за порушення ПДР. Загалом по Україні таких боргів налічується 375810.

— Від початку війни не тільки збільшало несплатених штрафів, але й змінився гендерний розподіл водіїв. Частка жінок, які заборгували вчасно сплатити штраф за порушення ПДР, зростає. Якщо за перше півріччя 2021 року на жінок припадало лише 8% проваджень, то цьогоріч це вже 21%, — вказують в «Opendatobot».

ХОЧУТЬ ЗАКРИТИ ДОСТУП ДО РЕЄСТРІВ НЕРУХОМОСТІ:

Новий закон ■ Верховна Рада ухвалила законопроект, який обмежує доступ до реєстрів нерухомості. Експерти й журналісти попереджають: закон може ускладнити викриття корупції та створити нові ризики для громадян. Як його підтримали нардепи з Вінниччини та чи були серед них ті, хто фігурував у розслідуваннях?

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

Нещодавно, Верховна Рада України ухвалила законопроект №11533, що обмежує доступ до інформації про нерухомість. За допомогою цього реєстру журналісти та всі охочі могли знаходити майно посадовців і викривати корупцію.

Як йдеться у пояснювальній записці до документа, цей законопроект на період воєнного стану та рік після його завершення обмежує доступ до даних про місцезнаходження об'єктів нерухомості, а також до кадастрових номерів земельних ділянок, які належать будь-яким юридичним особам.

Ініціатором цього законопроекту став народний депутат від фракції «Слуга народу» Ігор Фріс. У своєму відеозверненні у Facebook він пояснив, що завдяки реєстрам росіяни можуть дізнатися про адреси виробництва зброї та земельні ділянки, на яких розташовані оборонні підприємства. Адже інформація про об'єкти нерухомості таких підприємств є легкодоступною у відкритих державних реєстрах, що спрощує ворогу визначення цілей для повітряних ударів.

Водночас Фріс переконує, що зазначений документ не стосується фізичних осіб, а тому журналісти зможуть і надалі викривати нечесних чиновників та корупціонерів.

Стосовно інформації про підприємства представникам ЗМІ доведеться звертатися до державних реєстраторів і отримувати відповідь у письмовій формі за ціною, визначеною законом.

Пояснив депутат також, що через те, що у грудні росіяни зламали реєстри, тому не виключено, що великий обсяг інформації про юридичних осіб і їх майно перебуває в руках ворога. Тож наразі, мовляв, неможливо обмежити інформацію виключно про юридичних осіб оборонно-промислового комплексу, адже це допоможе агресору ідентифікувати такі підприємства.

Крім того, народна депутатка Ірина Герашенко написала, що обмеження даних охоплює:

■ технічну інформацію у патентах, авторських правах та Prozoغو;

■ судові рішення, що розкривають логістику, специфікації чи контрагентів;

■ координати об'єктів, кадастрові номери, адреси виробничих майданчиків.

**ЩО МОЖЕ БУТИ НЕ ТАК З ЦИМ
ЗАКОНОМ?**

«Такі норми значно ускладнять роботу для журналістів з виявлення махінацій з нерухомістю, зокрема корупційних. Законопроект також вплине і на звичайних громадян. Якщо раптом ви вирішите купити нерухомість від будівельної компанії — з'ясувати перед купівлею чи справді вона належить такій юро-

**Такі норми значно
ускладнять роботу
для журналістів з
виявлення махінацій з
нерухомістю, зокрема
корупційних**

собі буде складно. Але цей закон полегшить життя як корупціонерам у приховуванні своїх статків через підконтрольні їм фірми, так і може збільшити кількість шахрайств у сфері нерухомості», — зазначають у Центрі протидії корупції. До прикладу, серед тих, хто підтримав законопроект, є фігуранти журналістських розслідувань щодо прихованого майна.

ЯК ГОЛОСУВАЛИ ДЕПУТАТИ

Ми вирішили подивитися, як голосували нардепи з Вінниччини. Усього законопроект підтримав 231 депутат.

Анатолій Драбовський (Слуга народу) — за

Юлія Овчинникова (Слуга народу) — за

Максим Пашковський (Слуга народу) — за

Ірина Борзова (Слуга народу) — за

Шість нардепів з Вінниччини підтримали законопроект.
Четверо не голосували, бо були відсутні

Микола Кучер (Довіра) — за
Лариса Білозір (Довіра) — за
Геннадій Вацак (Довіра) — відсутній

Петро Юрчишин (За майбутнє) — відсутній

Олег Мейдич (Батьківщина) — відсутній

Олександра Устінова (Голос) — відсутня

ЩО ПРИХОВУЮТЬ ОБРАНЦІ?

Чи є серед них ті, хто мав прецеденти із закриттям доступу до реєстрів? Як уже визначили журналісти, більшість депутатів, які підтримали законопроект, були фігурантами розслідувань, де у них знаходили незадеклароване майно.

Однією з таких є депутатка від групи «Довіра» — Лариса Білозір. Як раніше з'ясували журналісти «Схем», народна обраниця користується автомобілем Tesla, власником якого є її рідний брат.

Був і прецедент із депутатом від «Слуги народу» — Максимом Пашковським. У 2022 році НАБУ та САП повідомили йому про підозру через внесення недостовірних даних до декларації за 2020 рік.

За даними слідства, нардеп не вніс відомості про житло на Печерську (центральный район Києва), яким користувався на підставі договору оренди.

Проте у 2023 році Вищий антикорупційний суд визнав Пашковського невинуватим у декларуванні недостовірної інформації. Сам нардеп у суді пояснив, що доручив заповнити декларацію братаві, а потім підписав її, не перевіряючи.

Є й інші фігуранти розслідувань, які, щоправда, були відсутні під час голосування. Наприклад, минулого року журналісти «Української правди» з'ясували, що народний депутат Геннадій Вацак із «Довіри» придбав новий Rolls-Royce Spectre вартістю понад 500 тисяч євро. 3 жовтня

2024 року авто перереєстроване на Калюш Тетяну, 1994 року народження з міста Рівне. За інформацією джерел видання, Калюш працює у структурах нардепа, секретаря комітету Верховної Ради з питань транспорту та інфраструктури Геннадія Вацака. Однак за кермом цього автомобіля неодноразово бачили самого депутата.

А ще раніше, у квітні 2023 року, журналісти Bihus.info повідомили, що на балансі кондитерського дому «Вацак», засновником якого є народний депутат групи «Довіра» Геннадій Вацак, з'явився Rolls-Royce Cullinan у версії Black Badge 2023 року випуску. За даними профільних видань, ціни на такі британські кросовери стартують від \$700 тис. Але знову ж таки на ньому їздив нардеп.

Не дуже позитивну репутацію має ще один депутат від партії «За майбутнє» Петро Юрчишин, який був відсутній. Як зазначено в його біографії на сайті руху «Чесно», у розслідуванні програми «Схеми: корупція в деталях» — «Допоможи мільярдеру» — йшлося про найбільшого отримувачів бюджетної допомоги (дотацій) на сільське господарство у 2018 році. Це була ціла низка компаній, бенефіціарними власниками яких були депутати — члени комітету з питань аграрної політики Верховної Ради або ж агрофірми їхніх родин, родичів чи помічників.

Серед фігурантів був і Юрчишин: його дружина та брат були засновниками вінницького підприємства «Візит», яке отримало шість мільйонів гривень дотації. На той час Юрчишин був членом аграрного комітету.

Додамо, що для ухвалення закону він має пройти друге читання, а перед цим — низку профільних комісій. Крім цього, його має підписати президент.

☐ субота і неділя - вихідний

100% Прибирання: квартир,будинків,офісів. Миття вікон. Є парогенератор. Недорого. м.Вінниця. (096) 458-97-54

А я обріжу Вам дерева,гілля. Розпил на дрова, корчування пнів, подрібнення гілок (063747-32-80

Настилення, шліфування, реставрація: паркету, паркетної дошки, ламінату. Якісно. (067) 758-27-04

Оренда подрібнювача гілок в м.Вінниці. Обрізка дерев! Розпил, корчування, інше. (063)74-732-80, Петро

Обрізка дерев! Аварійні, плодіві. Розпил, корчування, подрібнення. Недорого. 063)747-328-0

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067)490-87-83, (093)103-93-43

А ми розчистимо запушений сад, ділянку. Вивіз гілля. Демонаж, дрібні буд.роботи. (099) 549-09-19

Встановл. газ.колонок всіх конструкцій, газ.котлів, газ. конвекторів,ел.бойлерів (097)272-39-81, (093)809-22-91

Зріжу дерева, порубаю, почистю, інше. Вінниця та область. (06-3) 747-32-80

ПЕРЕТЯГУВАННЯ МЕБЛІВ. ЗМІНА ДИЗАЙНУ, ВИБІР ТКАНИНИ. Д/Р 25 Р. ВИЇЗД НА РАЙОН. (096) 326-20-16

Прибирання: квартир, будинків, офісів. Миття вікон. Є парогенератор. Якісно. м.Вінниця.(096) 464-21-85

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067) 490-87-83, (093) 103-93-43

РЕМОНТ ХОЛОДИЛЬНИКІВ УСІХ МАРОК. ГАРАНТІЯ. ВИЇЗД В РАЙОН. (098) 279-47-48

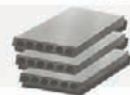
Ремонт холодильників. Реставрація. Забираємо б/в. Заправка фреоном. Продаж. (096)203-92-72, (0432)46-34-71

РЕМОНТ І ПЕРЕТЯГУВАННЯ М'ЯКИХ МЕБЛІВ. НА ДОМУ У ЗАМОВНИКА. (098) 385-93-90

Садівник шукає роботу - сад, город, газон, прибирання, будинок. (067) 430-71-99

Терміновий ремонт холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодиль. (093) 103-93-43, (067) 490-87-83

ЗАЛІЗОБЕТОН ВІД ВИРОБНИКА

**ПЛИТИ
ПЕРЕКРИТТЯ**

ПЕРЕМИЧКИ

БЛОКИ

БЕТОН

м. Вінниця, вул. Айвазовського, 4А, завод "ЖБІК"
тел.: (0432) 66-46-43; (050) 423-30-09 554247

**ДОПОМОЖЕМО
З ПЕРЕЇЗДОМ**

авто & вантажники

(096) 663-50-35, (063) 825-18-18

З ДОСТАВКОЮ ПО ОБЛАСТІ

ЦЕМЕНТ В МІШКАХ ТА НАСИПОМ,
Машинами та вагонами

БУДМАТЕРІАЛИ В АСОРТИМЕНТІ

ЗОДЧИЙ ZODCHYI.COM.UA

М. ВІННИЦЯ, М. ЗЕРОВА, 1Б М. ГАЙСИН, ВУЛ. СІЧОВИХ СТРИЛЬЦІВ, 9
(067) 430-64-96 (067) 256-74-00

554733

Цемент «Зодчий»

Міцно тримає!
Фасовка - 25 кг

вул. Пархоменко, 1Б
тел.: (0432) 668-990

від **136⁵⁰** грн/мішок

**ПРОФЕСІЙНЕ
УТЕПЛЕННЯ**

- ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ
- ПРИВАТНИХ ПОМЕШКАНЬ
- БУДИНКІВ, ДАХІВ

ГІДРОІЗОЛЯЦІЯ
ЕКОЛОГІЧНИМИ
МАТЕРІАЛАМИ

25 РОКІВ
гарантії

(067) 757 02 67

8. АВТОМОБІЛІ

8.3 КУПЛЮ

АВ причеи, бетонозмішувачі, різні та інше. (097) 127-54-23

Авто, причеи та скутери, мопеди куплю (067) 136-23-76

8.5 СГ ТЕХНІКА ТА ІНВЕНТАР

Картоплесаджалки, картоплекопалки однорядні та 2х-рядні, сіногребалки 4,5 сонечок, розкидач мін.добрива, прес-підбирачі. (097)347-78-54, (095)810-17-87

Дискові борони та диско плуги,міжрядні культиватори та суцільного обробітку, розсадо-посадочні машини. Обприскувачі 2000л (095)810-17-87, (097)347-78-54

Обприскувачі польові та садові 200, 300, 400, 600, 800, 1000л. Косарки:сегментні, роторні, садові. Сівалки, плуги, фрези (096)495-75-48, (063)651-91-92

ПРОДАМ НАВАНТАЖУВАЧ ФРОНТАЛЬНИЙ К-702 М. ЦІНА 280.000 ГРН, ТОРГ. ПРОДАМ БУЛЬДОЗЕР Т-130. ЦІНА 380.000 ГРН, ТОРГ. (050) 461-38-54, (067) 430-80-96

Трактори Т-25, МТЗ.Передні мости на МТЗ нового,старого зразку та балочні,після кап.ремонту. Білорусь.Борони зубові,важкі (067)318-15-13, (097)713-54-93

8.6 АВТОЗАПЧАСТИНИ

АКУМУЛЯТОРИ ВЕСТА 60-2300, 75-2580, 100-3160, 120-4000, 140-4250, 190-5650, 225-8000. ГАРАНТІЯ. (067)502-88-03, (068)231-52-18

8.8 ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ

«АВТО»100%. ПЕРЕВЕЗ.МЕБЛІВ, БУД.МАТ.ДО 2,5Т. ВАНТАЖНИКИ. ФУРГОН 4Х2Х2,4. НЕДОР. (098) 588-08-27

Вант. перевезення: Мерс.Спринтер, 22 куб.м, 2 тони. Гідроборт. Форма оплати будь-яка. Л.АВ 149607. (067) 289-52-33

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДО 2 ТОН ПО МІСТУ ТА ОБЛАСТІ. МЕРСЕДЕС-СПРИНТЕР СЕРЕДНЯ БАЗА. (093) 409-28-28

KUMHO TIRES

Sava

ШИНИ

BRIDGESTONE **FIREMAX**

TOYO TIRES **DOUBLESTAR**

АКУМУЛЯТОРИ

inci AKÜ **SADA BATTERY COMPANY** **topla**

ПП "Капітан" м. Вінниця, вул. Ю. Клена, 28
(432) 50-80-11, (095) 836-00-01, (068) 311-11-20

Усі свіжі оголошення RIA
у вашому **Viber**

- зручний пошук ✓
- перегляд по рубриках ✓
- розміщення оголошення ✓
- можливість підписки ✓

Скануйте QR-код,
або шукайте в Viber

RIA_ogo

ХТО ПЛАТИТЬ БІЛЬШЕ: ВІННИЧАНИ ЧИ КИЯНИ? ПОРІВНЯЛИ ЦІНИ

Споживчий кошик ■ Вартість продуктів у Вінницькій області часто займає «середню позицію» між сусідніми регіонами. Деякі товари тут доступніші, ніж у Києві та Житомирі. Але водночас дорожчі, ніж у Черкасах чи Хмельницькому. Вирішили дізнатися, де вигідніше купувати найпопулярніші товари?

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Дані про ціни на продукти брали з сайтів управління

Держстату, станом на кінець липня. Звели їх у таблиці, щоб вам було зручніше порівнювати.

ХЛІБ ТА М'ЯСО

У Вінницькій області хліб пшеничний вищого гатунку коштує 55,87 грн. Це помітно дешевше, ніж у Києві (84,52 грн) та на Київщині (68,93 грн), але дорожче, ніж у Черкасах (47,63 грн).

Батон (500 г) на Вінниччині — 32,69 грн. Для порівняння: у Черкаській області він коштує лише 27,86 грн, а у Хмельницькій — 28,38 грн.

Яловичина на Вінниччині —

328,79 грн/кг. Це менше, ніж у Києві (369,37 грн), але більше, ніж у Хмельницькій області (318,16 грн).

По свинині ситуація схожа: у Вінниці ціна — 259,77 грн,

Вінниччина залишається у «золотій середині» між дорогим Києвом та більш доступними цінами на Поділлі

тоді як у Києві — 297,06 грн, а на Черкащині — 249,34 грн.

МОЛОКО ТА ЯЙЦЯ

Молоко пастеризоване у Вінницькій області коштує 49,91 грн за літр. Це дешевше, ніж у Києві (52,02 грн) та Київській облас-

Скільки коштують продукти у нас та в сусідів									
	Вінницька обл.	Чернівецька обл.	Хмельницька обл.	Житомирська обл.	Київська обл.	м.Київ	Черкаська обл.	Кіровоградська обл.	Одеська обл.
Хліб пшеничний вищого гатунку	55,87 грн	50,40 грн	72,43 грн	55,54 грн	57,56 грн	84,52 грн	58,17 грн	52,91 грн	53,09 грн
Батон (500 г)	32,69 грн	27,47 грн	33,27 грн	29,92 грн	28,79 грн	28,64 грн	27,86 грн	29,61 грн	28,50 грн
Макарони	34,59 грн	42,81 грн	39,11 грн	30,50 грн	37,39 грн	37,56 грн	35,16 грн	33,33 грн	34,90 грн
Крупи гречані	34,55 грн	36,32 грн	38,24 грн	34,62 грн	36,33 грн	35,75 грн	31,66 грн	31,78 грн	35,36 грн
Рис	53,15 грн	56,66 грн	58,73 грн	53,78 грн	60,81 грн	55,54 грн	46,89 грн	55,54 грн	54,57 грн
Яловичина	328,79 грн	321,30 грн	341,66 грн	291,97 грн	345,99 грн	369,37 грн	293,62 грн	363,68 грн	308,14 грн
Свинина	232,83 грн	248,03 грн	229,66 грн	232,70 грн	236,56 грн	263,86 грн	243,80 грн	237,59 грн	243,22 грн
Філе куряче	206,68 грн	225,81 грн	219,64 грн	212,17 грн	207,89 грн	225,34 грн	210,63 грн	222,35 грн	227,71 грн
Риба морожена	202,53 грн	204,83 грн	196,55 грн	173,31 грн	199,93 грн	203,20 грн	195,39 грн	202,17 грн	205,16 грн
Молоко	49,91 грн	43,95 грн	46,69 грн	44,94 грн	47,51 грн	52,02 грн	44,81 грн	42,07 грн	44,68 грн
Яйця (десяток)	51,83 грн	52,42 грн	58,11 грн	50,76 грн	60,17 грн	59,72 грн	50,15 грн	50,47 грн	52,09 грн
Масло (200 г)	112,81 грн	117,16 грн	110,85 грн	105,53 грн	114,50 грн	113,81 грн	101,04 грн	108,36 грн	101,68 грн
Олія соняшникова	82,04 грн	80,20 грн	80,06 грн	77,04 грн	86,16 грн	89,69 грн	80,84 грн	81,57 грн	81,34 грн
Сало	142,56 грн	198,42 грн	117,66 грн	158,12 грн	179,27 грн	254,81 грн	170,92 грн	125,75 грн	155,20 грн
Картопля	25,04 грн	25,05 грн	24,57 грн	23,16 грн	25,50 грн	29,61 грн	21,66 грн	22,92 грн	26,13 грн
Цукор	31,8 грн	33,19 грн	34,96 грн	31,52 грн	34,38 грн	33,79 грн	32,21 грн	30,62 грн	32,42 грн

ДЖЕРЕЛО: ДЕРЖСТАТ УКРАЇНИ

ті (51,38 грн), але дорожче, ніж у Хмельницькому (48,65 грн) та Черкасах (47,95 грн).

Ціна на яйця курячі у Вінницькій області становить 51,74 грн

за десяток. Це значно дешевше, ніж у Києві (58,21 грн), але дорожче за Черкаси (49,05 грн).

Отож, якщо підсумувати, то ціни у Вінницькій області

здебільшого нижчі за столичні, але водночас вищі, ніж у деяких сусідніх регіонах, особливо у Черкаській та Хмельницькій областях.

РЕКЛАМА

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

АКЦІЯ

Глюкометр
Contour Plus +
50 тест-смужок
950⁹⁵

Декстро́за Dextro
Energy Schulstoff
зі смаком коли
83⁰⁰

Олія салатна
"Амарантик"
з перцем, 250 г
155⁰⁰

Сенсор LinX
(Aidex X) система
моніторингу
глюкози
~~2050⁰⁰~~
1850⁰⁰

Пластир еластичний
фіксу́ючий Omnifix
Elastic 5 см x 10 м
156⁰⁰

Акумулятор холоду
для інсулінових
термочохлів
195⁰⁰

Термочохол
термопенал
для інсуліну
255⁰⁰

Сахарок
Shop

СКВЕР НА ГОНТИ ЗАРІС БУР'ЯНАМИ. ХТО ЗА НЬОГО ВІДПОВІДАЄ?

Безлад ■ Попри витрачені мільйони, сьогодні тут — хаші, суха трава та розбиті лавки. Відповідей від виконкому міськради поки немає. Але мешканці міста справедливо очікують, що ця ділянка таки отримає належний догляд

АЛЬОНА ЧЕРНІУК,
RIA, (093)8905679

Пляж на вулиці Гонти рятує у спекотні дні та збирає сотні відпочивальників. Якщо пройти трохи далі — побачите облаштований сквер: доріжки з тротуарної плитки, лавки для відпочинку... Але місце, яке могло б стати гарним куточком для неспішних прогулянок, нині більше нагадує покинуту смугу вздовж Південного Бугу, ніж простір для відпочинку. Зарості трави вже вищі за люди-

ну, лавки поламані й подекуди розмальовані, а з-під плитки, колись акуратно викладеної, пробивається бур'ян.

Тож постає запитання: хто відповідає за цю територію і чому вінничани змушені миритися з таким виглядом громадської зони відпочинку?

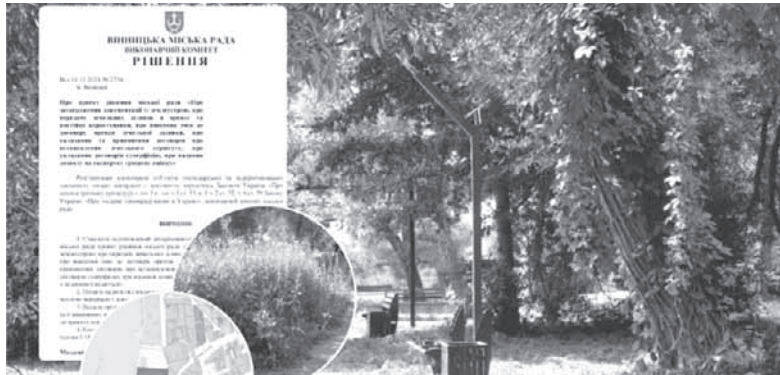
У жовтні 2020 року цей сквер створив вінницький бізнесмен Олександр Краковський. На облаштування витратили п'ять мільйонів гривень. Тоді використовували старі пеньки, вирівняли територію, щоб облаштувати парк із тематичним дитячим май-

данчиком та новим футбольним полем.

Проект розробляли спільно з міськрадою: влада надала дозвіл на будівництво та підготувала відповідну документацію. За задумом, парк мав умовно ділитися на чотири зони: зона для відпочинку з мангалами та альтанками, дитяча зона у вигляді Козацької Січі, спортивна зона та окремо футбольний майданчик.

На жаль, за п'ять років вінничани так і не побачили ані облаштованого футбольного поля, ані дитячої зони. Тож ми вирішили перевірити, чи досі сквер перебуває під опікою Краковського.

За допомогою доступної кадастрової карти журналістка знайшла точне розташування скверу та з'ясувала його кадастровий номер. Форма власності — комунальна, площа становить 0,8123 гектара. Рішенням виконавчого комітету Вінницької міської ради від 14 листопада 2024 року ця ділянка була передана Комунальному

Там, де мав бути затишний сквер, зараз хаші. Площа ділянки — майже один гектар, перебуває у комунальній власності міста і чекає на увагу комунальних служб

підприємству Вінницької міської ради «Комбінат комунальних підприємств» на постійне користування для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення.

Ми звернулися до виконавчого комітету міської ради, а також безпосередньо до комунального підприємства з проханням пояснити, чому ця частина прибереж-

ної зони так заросла бур'янами і зовсім не доглянута.

Проте відповіді так і не дочекалися. Попри це, ми все ж сподіваємося, що міська рада зверне увагу на стан скверу. Ця частина набережної потребує догляду та уваги комунальних служб, адже вона могла б стати затишним і комфортним місцем для відпочинку вінничан.

РЕКЛАМА

Додаток 3

до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

Дата:

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)

Рєєстраційний номер 13258

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ ПРО ПОЧАТОК ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ЗВІТУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

«Нове будівництво Вінницького індустріального парку по вул. Немирівське шосе, 213 в м. Вінниця». Проектом передбачається будівництво наступних будівель і споруд: промислові будівлі та споруди IV-V класу санітарної класифікації, офісно-побутові будівлі та споруди; господарські будівлі та споруди; технічні водопровідні свердловини; пожежні резервуари; насосні станції пожежогасіння; очисні споруди побутових стоків; резервуари накопичувачі; очисні споруди дощової каналізації; регулююча водойма дощових стоків; трансформаторні підстанції; майданчик розвантаження вантажних автомобілів; майданчик для стоянки вантажних автомобілів; локальні очисні споруди дощових стоків; споруда подвійного призначення з властивостями ПРУ; місце тимчасового зберігання легкових автомобілів; інші інженерно-технічні будівлі та споруди. Ділянка об'єкту планованої діяльності площею 35,7324 га, розташована в м. Вінниця, Вінницької міської ради, Вінницького району, Вінницької області знаходяться у оренді ТОВ «Юпаркс».

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЮПАРКС» 44779308

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи — підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно

повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

Україна, 81137, Львівська обл., Львівський р-н, село Пасіки-Зубрицькі, вул.Дорожна, будинок 58 місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи — підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує провадження громадського обговорення

Управління розвитку територій та інфраструктури Вінницької обласної державної адміністрації вул. Василя Порика, буд. 29, м. Вінниця, 21021 Електронна пошта uprter@vin.gov.ua Контактний телефон: (0432) 43-74-08 Головний спеціаліст відділу ОВД та CEO — Наталія Дмитрівна БЯКІНА (найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Отримання Дозволу на виконання будівельних робіт що видає: Державна інспекція архітектури та містобудування України (ДІАМ) на підставі ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності» (зі змінами) (вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх об'рунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення

Громадські слухання відбудуться 1 Дата та час: 19.09.2025 11:00;

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Управління розвитку територій та інфраструктури Вінницької обласної державної адміністрації вул. Василя Порика, буд. 29, м. Вінниця, 21021 Електронна пошта uprter@vin.gov.ua Контактний телефон: (0432) 43-74-08 Головний спеціаліст відділу ОВД та CEO — Наталія Дмитрівна БЯКІНА (зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Управління розвитку територій та інфраструктури Вінницької обласної державної адміністрації вул. Василя Порика, буд. 29, м. Вінниця, 21021 Електронна пошта uprter@vin.gov.ua Контактний телефон:

(0432) 43-74-08 Головний спеціаліст відділу ОВД та CEO — Наталія Дмитрівна БЯКІНА (зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другого пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 708 аркушах.

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

Зі звітом з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації можна ознайомитися з 01.09.2025 р від 9 до 17 години за наступними адресами: ТОВ «ЮПАРКС» за адресою: 81137 Львівський р-н, Львівська обл., село Пасіки-Зубрицькі, вулиця Дорожна, будинок, 58. Контактна особа директор Ковальчук Дмитро Юрійович, телефон +38 (095)-049-18-37. Вінницька міська рада: 21050 м. Вінниця, вул. Соборна, 59. Контактна особа — головний спеціаліст відділу екологічної політики департаменту відновлення та розвитку Главацька Лілія Юріївна, телефон: +38 (0432) 659476, Електронна пошта: DRD@vnmr.gov.ua

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

{Додаток 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №824 від 14.09.2020, №967 від 08.09.2023}.

ЯК НЕ ПОТРАПИТИ НА ГАЧОК АФЕРИСТІВ З ЛЕГКОЮ «РОБОТОЮ»

Варто знати! ■ Кілька тисяч гривень за складання ручок, пакування іграшок та багато іншого пропонують в TikTok. Вакансія приваблива, але з реальністю нічого не має спільного: замість легкого заробітку людина потрапляє у шахрайську схему. Розкажуємо, як розпізнати аферистів та які вакансії взагалі не існують

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

«Шукаємо людей для збору та пакування ручок. 7,5 тисячі гривень за легку роботу вдома!» На такі оголошення часто можна потрапити, гортаючи TikTok.

«Роботодавці» обіцяють відправити товар, який треба збирати або пакувати, поштою. Заявляють про відсутність ризиків та про гарантовану оплату, враховуючи те, що ці «ручки» їм треба отримати назад.

Однак заробити на цьому зможе точно не та людина, яка відгукнулася на вакансію. То як розпізнати шахрайську вакансію та не потрапити на гачок?

ПЕРЕДОПЛАТА АБО «ЧИЙ КРИМ?»

Легкий заробіток у TikTok має різні підвиди: сортувати гумки для волосся за кольорами, фасувати бачили, збирати прищепки, комплектувати набори ручок тощо.

Тут схема проста — «роботодавець» начебто відправляють компо-

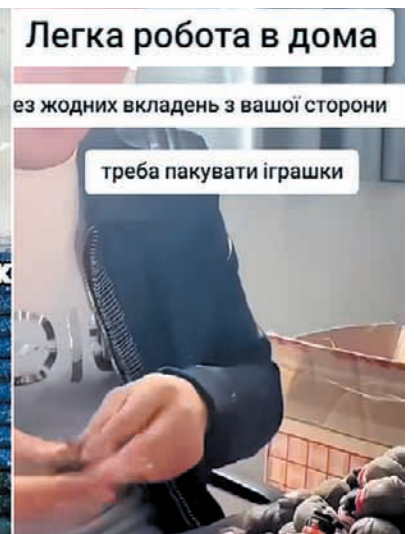
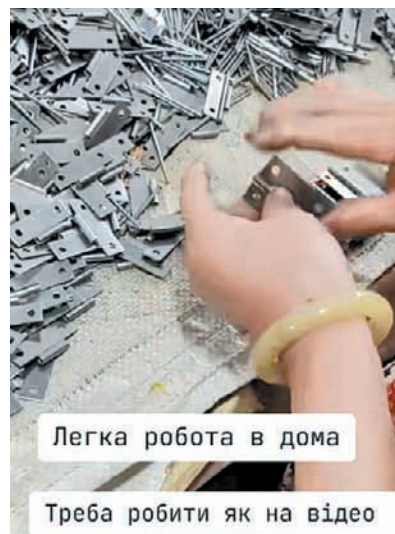
ненти товару, а після виконання роботи обіцяють провести розрахунок. Умови співпраці заманливі: за монотонну, легку роботу обіцяють кілька тисяч гривень. Але всі такі вакансії зводяться до одного — клієнт має перейти за посиланням в Telegram для зв'язку.

Далі відбуваються декілька варіантів розвитку подій:

Для зв'язку шахраї використовують Telegram. Як тільки вони отримають від вас, що хочуть, тоді блокують контакти

1. Щоб отримати товар для роботи людина повинна внести передоплату (200–500 гривень). Це називають «страховою сумою», мовляв, роботодавець надсилає товар, який дорожчий за цей внесок. З цього моменту починається шахрайство: майбутній працівник надсилає кошти, а «замовник» зникає та блокує контакти.

2. У Telegram працівник натрапляє на бота, який пропонує різні

Не намагайтесь перехитрити шахраїв. Будь-яке спілкування з аферистами — це ризик втратити свої заощадження та платіжні дані

варіанти заробітку. При переході, для доступу в канал, просять підписатися на інші, новинні канали. Після подання заявок починається новий спам: користувач має підтвердити, що він українець, чи не перебуває в росії, вказати «чий Крим?» та багато іншого. Про заробіток вже немає ані слова. Зрештою прямих втрат від цієї схеми немає, однак людина стає учасником схеми штучного наروшення аудиторії для telegram-каналів.

РОБОТА, ЯКОЇ НЕ ІСНУЄ

Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації склала список поширених вакансій від аферистів. Серед них:

■ «скриншотер» — обіцяють гроші за збереження зніmkів екрана;

■ «лайкер» — гроші сплачують

нібито за «лайки» в соцмережах, але для співпраці пропонують зробити внесок «працівнику»;

■ «перекладач без досвіду» — обіцяють гарну оплату за роботу за допомогою онлайн-перекладача;

■ «любитель готелів» — платитимуть за «лайки» готелям або за позитивні відгуки;

■ «TikTok-спеціаліст» — обіцяють шалені доходи за «перегляди відео».

Як розпізнати обман? Корисні поради

Щоб оминати шахрайську вакансію, треба дослідити оголошення на наявність «червоних прапорців».

Найпоширеніший з них — нереалістично високий дохід за мінімальних зусиль, кажуть у команді Держспецзв'язку.

Інший маркер: під час працевлаштування просять переказати гроші за «доступ до роботи», початку «навчання» чи хочуть від вас «страховий внесок». Якщо роботодавець ухиляється від

контакту (наприклад, відсутність співбесіди) — це ще один сигнал, що варто бути обережним.

У Держспецзв'язку радять не намагатися перехитрити шахраїв. «Якщо знаєш про схеми, де шахраї спершу платять за виконання простих завдань, не намагайся отримати гроші від них навіть на початку. Будь-яке спілкування з аферистами — це ризик втратити свої заощадження та платіжні дані», — наголосили у відомстві.

РЕКЛАМА

АЛЬПІЙСЬКЕ ШАЛЕ

10 метровий атриум

50 років гарантії

540 €/м² базова комплектація

790 €/м² під ключ

067 666 09 97

068 942 56 76

alpchalet.com.ua

100 м²

ХУДОЖНИК ОЛЕКСАНДР ТЮВАЄВ ПОМЕР НА ВИСТАВЦІ СВОЇХ РОБІТ

Втрата ■ Урочисті заходи до Дня Незалежності у Барі спершу «підмочила» погода. Через дощ їх перенесли до кінотеатру, але там сталося непередбачуване, тому святкування відмінили

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
 (067)1079091

Понад годину присутні у Барському кінотеатрі, які зібралися на свято, сподівалися, що медикам вдасться врятувати життя людині. Дві карети швидкої прибули до кінотеатру. На жаль, попри всі зусилля, їм не вдалося відновити роботу серця чоловіка, якому несподівано стало зле.

Місцевий художник Олександр Тюваєв помер на виставці своїх робіт, які представив з нагоди Дня Незалежності у фойє кінотеатру.

Після такого трагічного випадку урочисті заходи відмінили. Про непередбачувану трагічну подію повідомило видання BarNews.City. Разом з тим розповіли про художника Олександра Тюваєва.

У наступному році, 5 квітня 2026-го, йому виповнилося би 70. Митець родом з Краматорська. До Бару переїхав разом з дружиною Іриною, коли рідне місто почали обстрілювати російські варвари.

Як розповідало подружжя, виїжджати довелося поспіхом, покидали рідний дім під звуки обстрілів. З домашніх речей взяли те, що вмістилося у валізи. Зрозуміло, що про картини годі було говорити. Вони всі залишилися у квартирі.

Чому обрав подільське містечко? На той час у Барі вже діяв Фонд громади Краматорська. У ньому працювала донька Світлана. Зрозуміло, що батьки їхали туди, де вже адаптувалася їхня донечка.

На новому місці митця рятувала творчість. У художника відкрилося друге творче дихання. Майже щодня він писав картини.

У травні 2024-го Олександр Тюваєв представив мешканцям Бару свою виставку робіт. На ній було 80 полотен.

— Роботи Тюваєва нагадують фотографії, настільки чітко, ніби з ювелірною точністю, у них передані найменші деталі, — так відгукувалися відвідувачі виставки про полотна митця.

Він у відповідь скромно заперечував свій талант, казав, що не вчився на художника, не є професіоналом. Пояснював, що

На новому місці митця рятувала творчість. У художника відкрилося друге творче дихання. Майже щодня він писав картини

за фахом електрозварювальник.

Втім, професія Тюваєва такий має стосунок до творчості. У свій час працював у ювелірній фірмі художником-конструктором. Розробляв нові моделі каблучок, перснів, браслетів, кольє, сережок, статуеток та інших ювелірних виробів. Чи не тому в його картинах сюжети передані з ювелірною точністю?

Серія полотен митця присвячена морській тематиці. Сюжети, що передають водну стихію, чи

Художник Олександр Тюваєв. 24 серпня 2025-го мала відбутися друга виставка художника. На жаль, саме тоді зупинилося серце митця

не найбільше цікавили відвідувачів виставки. Окремий розділ — зображення тварин. У такий спосіб художник висловлював свою любов до чотирилапих друзів. У доробку митця є також портрети людей, зображення природи, зокрема, тих місць, які він побачив у нас на Поділлі.

І от 24 серпня 2025-го мала відбутися друга виставка художника. На жаль, саме в той момент зупинилося серце митця. Як розповідають очевидці, спершу чоловікові стало зле.

До нього викликали швидку. Потім приїхала ще одна бригада медиків...

Висловлюємо щирі співчуття рідним Олександра Тюваєва. Гарним спогадом про нього є його картини, вони нагадуватимуть про митця, про його нелегку долю.

Можливо, якби не війна, якби не хвилювання через ракетні обстріли, його серце продовжувало б битися, а він був би з нами. Спочивайте з миром, талановитий Майстре.

Подільські сторінки життя генія українського мистецтва Олексі Новаківського

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA,
 (095)1039671

Днями, 29 серпня, минуло дев'ять десятиліть з дня смерті Олексі Новаківського — художника світового рівня, уродженця Вінницької області, педагога та засновника першої української мистецької школи у Львові. Нове дослідження Музею Вінниці відкриває маловідомі факти про дитинство, родину й ранні роки митця.

Письменниця й культурна діячка Ярина Винницька так окреслила його постать: «Шалений, пристрасний Олексі Новаківський. Символіст, експресіоніст світового масштабу, народжений на Поділлі, вишколений у Європі, він був залюблений в Україну і зумів синтезувати її яскраву етнографічність, спадок Візантії і модерністичні європейські течії», — йдеться

у дослідженні Музею Вінниці.

Митець народився 14 березня 1872 року у селі Слободі-Ободівській Ольгопільського повіту (нині Нова Ободівка Гайсинського району). З 1888 року він навчався живопису в Одесі, а згодом у Кракові, де отримав фахову мистецьку освіту. Саме там познайомився з майбутньою дружиною Анною Пальмовською, яка стала його музою та найближчою помічницею.

У 1911 році життя Новаківського кардинально змінилося: митрополит Андрей Шептицький запросив його до Львова, пообіцявши підтримку та меценатство. Через два роки художник оселився у місті Лева, де одружився з Анною, а невдовзі став центральною постаттю мистецького середовища.

У Львові він створив десятки знакових полотен: від портретів Шептицького та представників української інтелігенції до масш-

табних алегоричних композицій на тему духовного й політичного відродження України. Особливе місце у творчості займала ікона «Мати Милосердя» для Собору святого Юра, яку митець, що-правда, не встиг завершити.

Водночас Новаківський проявив себе як педагог. Завдяки його зусиллям у 1923 році у Львові був створений перший український художній навчальний заклад у Східній Галичині. Спочатку це був факультет Українського таємного університету, а після його закриття — приватна Мистецька школа Олексі Новаківського. Тут навчалися понад 90 учнів, серед яких чимало майбутніх видатних діячів української культури.

Школа стала справжнім осередком культурного життя Львова: виставки, концерти, поетичні читання й зустрічі об'єднували довкола Новаківського найяскравіших

представників української інтелігенції. Сам художник відійшов у засвіти 29 серпня 1935 року та був похований на Личаківському цвинтарі.

Пам'ять про митця живе й нині. У 1972 році, коли за рішенням ЮНЕСКО відзначали 100-річчя від дня його народження, у Львові відкрили Художньо-меморіальний музей Олексі Новаківського. В останні роки науковці зосередилися на дослідженні його раннього подільського періоду. Нові матеріали презентувала старша наукова співробітниця Музею Вінниці Вікторія Колесник у виданні «Олексі Новаківський і Поділля: матеріали до біографії митця».

Дослідження ґрунтується на архівних документах із Вінниці, Хмельницького та Галузевого державного архіву СБУ. Воно дозволило простежити родовід митця

по материнській лінії аж до XVIII століття, віднайти метричні записи про його матір, а також відкрити невідомі сторінки історії родини. Серед них — трагічні долі братів та інших близьких родичів, які зазнали репресій у 1930-х роках.

Цінні матеріали дослідниці передали також нащадки Новаківського. Йдеться про світліни, документи й навіть дитячі малюнки митця. Одну з таких робіт — невеликий гірський пейзаж — нині зберігає Музей Вінниці. Це, ймовірно, єдиний збережений твір, написаний ним у підлітковому віці.

Попри втрати й викрадення частини робіт у 1990-х роках, спадок Олексі Новаківського залишається вагомою частиною української культури. А нові архівні знахідки дозволяють не лише глибше зрозуміти постать художника, а й відновити цілі пласти історії його роду та доби.

КУБКОВИЙ ТРІУМФ ВІННИЧАН У ХОКЕЇ НА ТРАВІ

Хокей на траві ■ «Олімпія-Колос Секвоя», яка є базовою командою національної збірної, не залишила шансів конкурентам в Кубку України. Бронза в активі ще одного вінницького клубу — «ШВСМ-Олімпії»

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

У Кубку України з хокею на траві серед чоловіків взяли участь шість команд, які представляли три регіони. Змагання пройшло з 29 по 31 серпня на стадіоні вінницького Центрального парку.

ПІВФІНАЛЬНЕ ДЕРБІ ФАВОРИТІВ

У півфіналі зустрілися провідні вінницькі клуби — чинний чемпіон країни «ОКС-ШВСМ» і віцечемпіон «ШВСМ-Олімпія». Напружене протистояння завершилося із рахунком 4:2 на користь фаворитів, колективу тренера національної збірної України Павла Мазура. В іншому півфіналі ШВСМ (Черкаська область) перемогла ХК «Шостка» (Сумська область) — 5:2.

Поєдинок за бронзу завершився прогнозованою перемогою «ШВСМ-Олімпії» — 10:1.

— Грою в півфіналі я задоволений, добре зіграли наші молоді хокеїсти. Хоча не всі голіві моменти ми реалізували. Як тренера збірної України серед молоді (до 21 року), мене радує прогрес команди Черкас, — сказав голо-

вний тренер «ШВСМ-Олімпії» Микола Касянчук.

Фінал вийшов конкурентним. Команда «ОКС-ШВСМ» до останніх хвилин вела із різницею в один м'яч. А на самому фініші (на 59-й хвилині) Володимир Каплінський оформив голевий дубль і встановив остаточний рахунок 2:0.

ПОЛЕ ПОРІЗАЛИ І ВІДДАЛИ ФУТБОЛІСТАМ

Ростислав Підгорний, 37-річний капітан черкаської команди, розповів, що виступає за цей колектив із десяти років.

— Ми вже здобували срібло Кубка України. Це було років 15 тому. Зараз ми фізично не витримали весь фінал, адже бракує кількох сильних гравців на заміну. Все ж результат вважаю гідним. Тим більше в Черкасах нам немає де тренуватися. Хокейне поле цього року порізали і віддали футболістам. Тому вдома можемо лише бігати кроси, — здивував Ростислав Підгорний.

Головний тренер чемпіонів Павло Мазур наголосив, що змагання вийшло для «ОКС-ШВСМ» складним, бо його гравці пере-

Найкращий гравець змагання Юрій Мороз отримує нагороду. Хокеїсту «ОКС-ШВСМ» 38 років, але він не думає завершувати спортивну кар'єру

бували не в найкращих кондиціях.

— У фіналі ми не реалізували багато голевих моментів, інакше рахунок міг бути значно більшим. Все ж головне, що перемогою розпочали новий сезон, — прокоментував Павло Мазур.

НАЙКРАЩИЙ ГРАВЕЦЬ У 38 РОКІВ

На урочистому нагородженні були вручені не лише командні призи, але й індивідуальні (по номінаціях). Церемонію проводив голова суддівського комітету Федерації хокею на траві України Максим Перепелиця.

— Рівень українського хокею на траві останнім часом дещо впав через війну. Багато талановитих юних гравців виїждять з країни. Нині не бракує талантів у різних регіонах, але їхній розвиток стримує недостатня фінансова складова клубів, — сказав Перепелиця.

Найкращим гравцем Кубка

України був визнаний Юрій Мороз («ОКС-ШВСМ»), найкращим бомбардиром — Євген Котюжинський («ШВСМ-Олімпія», 11 голів), найкращим воротарем — Роман Блудов (Черкаська область).

Юрій Мороз грав центральним півзахисником. Віддавав голеві передачі, а ось ворота суперника не вражав.

— За останні роки це найважчий для нас Кубок України, бо Черкащина зібрала сильну команду. Мене раніше кілька разів визнавали найкращим гравцем змагань, я не рахував. У 38 років показувати хорошу гру непросто. Для цього треба не робити зайвих рухів і не допускати помилок. Поки спортивну кар'єру завершувати не збираюся, — розповів 38-річний Юрій Мороз.

Незабаром стартує чемпіонат України з хокею на траві. Перший тур пройде у Вінниці 13–15 вересня. У ньому гратиме шість команд.

КОРОТКО

Дебют на чемпіонаті Європи

■ У Вінниці активно розвивається алтимат. Це спортивна гра з літаючим диском. На чемпіонаті Європи серед юнаків до 20 років в Трнаві (Словаччина) одним із тренерів збірної України був вінничанин Павло Виплавін. А до складу національної команди вперше увійшов наш 17-річний земляк Максим Міхалина, представник «Вінницьких вовків».

Максим займається алтиматом близько двох років. Він пройшов непростий шлях на чемпіонат Європи. За пів року до нього Максим сильно травмувався і пережив операцію на зламаний лівій руці (він — шульга).

Це був дебют юнацької збірної України на європейському рівні. Тому їй бракувало зіграності і досвіду. Як розповіла вінницька тренерка з алтимату Анна Дубова, наша збірна на європейських змаганнях перемог не здобула, але отримала цінний досвід у поєдинках проти німців, швейцарців, румун.

«Кубок розвитку»

■ У Вінниці відбувся обласний етап турніру з футболу «Кубок розвитку» серед дівчат 2014–2016 р.н. Подія зібрала шість команд та 72 учасниці. Вони боролися за право представляти область на фінальному етапі.

Перше місце і головний трофей здобула команда ДЮСШ «Колос» (Махнівка). Срібними призерками стали футболістки з ДЮСШ «Колос» (Бар), а третє місце виборола команда Літина.

Лижні гонки влітку

■ У селі Демидівка Гніванської громади пройшов відкритий чемпіонат Вінниці з лижних гонок (на лижоролерах) серед ветеранів спорту.

У змаганнях взяли участь 22 спортсмени із шести областей. Вони долали дистанції п'ять та десять км у вільному і класичному стилях. Учасники змагалися у шести вікових групах і розіграли 34 комплекти нагород. Лижники Вінниці вибороли шість призових місць.

«Нива» продовжила серію поразок

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

Вінницька «Нива» в рамках п'ятого туру чемпіонату України з футболу приймала ФК «Ужгород». Суперники в минулому сезоні представляли різні групи Другої ліги. До цієї зустрічі вони підійшли в різному настрої, хоча й програли на Кубок України представникам Першої ліги з однаковим рахунком 1:2.

Але, якщо «Фенікс-Маріуполь» вибив ужгородців, то «Нива» пройшла в наступний етап через участь у матчі півзахисника ЮКСА Пабло Кастро («Парагвая»), якого забули внести в стартовий протокол. Отже, наша команда замість поразки в кубковій грі із рахунком 1:3 несподівано отримала технічну перемогу 3:0.

На ФК «Ужгород» тренерський штаб «Ниви» виставив обох своїх провідних нападників — до новачка з української Прем'єр-ліги Владислава Погорілого приєднався граючий президент Артур Загорулько, який у попередньому турі починав із лави запасних. Наша команда мала в активі лише одне очко і прагнула отримати першу перемогу в чемпіонаті.

На жаль, ФК «Ужгород» швидко відкрив рахунок. Гості заробили кутовий. Після нього двоє гравців виривалися на воротаря. Роман Захарчук зачепив Павла Тищука. Сам постраждалий вдало виконав 11-метровий.

«Нива» очікувано кинулася вперед. І ось на 32-й хвилині Владислав Погорілий замикав флангову подачу так, що м'яч влучив у дві

стійки, але не потрапив у сітку. Перед перервою гарно проривався Артур Загорулько, але удар під тиском вийшов неточним.

Гострий момент стався на 43-й хвилині, коли довгий пас від чужого воротаря намагався прорвати захисник «Ужгорода» Іван Ільчук, але головою скинув у бік своїх воріт. Міг бути автогол, але м'яч проскакав у сторону.

Перед перервою нивівець Костянтин Колчін упустив Антонія Емере, смикнув його за футболку і отримав другу жовту картку. Це вилучення при травмі провідного центрбека Бориса Лотоцького зробило положення команди Юрія Ярошенка критичним.

На початку другого тайму Антоній Емере з правого флангу пробив штрафний — 0:2.

Далі після подачі з правого флангу мав забивати Микола Шелельо, але воротар скоротив кут обстрілу й прийняв удар на себе. На відскок зреагував Іван Мориляк, який вдало зіграв на добиванні — 0:3.

До кінця матчу «Нива» намагалася відігратися. Але й при цьому рахунок міг стати більшим, адже чудово проривався на воротаря активний Іван Мориляк.

Отже, «Нива» зазнала четвертої поразки в п'яти матчах чемпіонату. І опустилася на передостанню сходинку турнірної таблиці.

Третього вересня наша команда грає в гостях проти середнячка групи «А» Другої ліги «Буковини-2» (Чернівці). А сьомого вересня «Нива» приймає аутсайдера «Реал Фарму» (Одеса).

КОРОТКО

Унікальна операція

В обласній лікарні імені Пирогова виконали одну з найскладніших операцій у торакальній хірургії. Видалили звужену ділянку грудного відділу трахеї та відновили її цілісність. У пацієнта просвіт дихальних шляхів був лише 4 мм, тож кожен вдих давався з величезними труднощами.

Це надзвичайно складне оперативне втручання, що потребує ювелірної точності та бездоганної командної роботи медиків. Початок оперативного втручання провели із збереження дихання під седатією, надалі пацієнта вентильовали через розріз трахеї у ділянці шиї, а після формування анастомозу та відновлення прохідності дихальних шляхів виконали повторну типову інтубацію трахеї з послідовним закриттям дефекту передньої стінки дихальної трубки.

— Кожен етап цієї операції — це баланс між ризиком і життям. Тут немає права на помилку: під час резекції дихальні шляхи буквально знаходяться в руках команди, — зазначають медики. Просвіт трахеї вдалося повністю відновити, пацієнт уже дихає самостійно, а разом із цим йому повернуто і якість життя.

— Подібні операції виконують лише в кількох клініках України, і ми пишаємося тим, що наша лікарня входить до їх числа та має можливість рятувати людей у найскладніших випадках, — кажуть у лікарні.

КІЛЬКІСТЬ ХВОРИХ МОЖЕ СЯГАТИ КІЛЬКОХ ТИСЯЧ

Небезпека ■ У Вінницькій області різко збільшується кількість хворих на коронавірус. Медики підтверджують циркуляцію нового штаму «Омікрону» та попереджають: реальна кількість випадків у кілька разів перевищує офіційну статистику

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
 RIA, (095)1039671

У регіоні наразі домінує оновлений штам «Омікрону», так званий «Стратус». Про це у коментарі RIA/«20 хвилин» розповів директор Вінницького обласного центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України Ігор Матковський.

— Ми спостерігаємо, що фактично 100% циркуляції припадає на цей новий штам. За останні три тижні кількість пацієнтів — і стаціонарних, і амбулаторних — зростає у два з половиною-три рази. Така ж тенденція зберігається й цього тижня, — повідомив він.

За словами Матковського, лише минулого тижня офіційно зареєстрували близько 600 випадків захворювання, проте фактична кількість інфікованих може бути у сім разів більшою.

— Багато людей переносять інфекцію у легкій формі, навіть не підозрюючи про хворобу, і стають розповсюджувачами. Якщо офіційно ми маємо 600 випадків, то реально хворих може бути від 3,5 до 4 тисяч, — пояснив фахівець.

Особливе занепокоєння викликають детальні випадки. У регіоні вже зафіксовано п'ять смертей від COVID-19. Усі померлі були літніми людьми та не мали жодного щеплення.

— Це ще раз підтверджує: вакцинація — це захист від важкого перебігу та смерті, — наголосив Матковський. — Наразі тенденція до збільшення кількості хворих зберігатиметься. Скажімо, через

У регіоні вже зафіксовано п'ять смертей від COVID-19. Усі померлі були літніми людьми та не мали жодного щеплення

тиждень у нас може бути вже й до десяти тисяч хворих, але більшість буде незареєстрованою, адже хворітиме у легкій та суперлегкій формі.

За його словами, цьогоріч сезон підйому захворюваності почався раніше, ніж торік, і буде більш розтягнутим. Пік очікують у вересні.

Директор міського департаменту охорони здоров'я Олександр Шиш у коментарі журналісту ра-

У Вінниці поширюється штам ковіду «Стратус». Більшість людей хворіє у легкій формі

ніше підтвердив, що у Вінниці дефіциту вакцин немає. У всіх центрах первинної медико-санітарної допомоги наразі доступна Comirnaty/Pfizer у достатній кількості. Отримати її можна безоплатно.

Щеплення проти коронавірусу не є обов'язковими, проте МОЗ України радить робити ревакцинацію через 6-12 місяців. Особливо це стосується:

- людей старше 60 років;
- вагітних;
- дорослих і дітей із хронічними захворюваннями чи ослабленим імунітетом;
- медичних працівників, вчителів, військових та представників інших професій, які мають

постійний контакт із великою кількістю людей.

Адреси пунктів вакцинації:
 КНП «ЦПМСД №1»: вул. Москаленка, 42. Телефони для довідок: 56-35-18, 097-929-91-02.

КНП «ЦПМСД №2»: вул. Магістратська, 44. Телефони для довідок: 67-53-94, 67-02-24, 67-03-34.

КНП «ЦПМСД №3»: Хмельницьке шосе, 96. Телефони для довідок: 46-78-93, 46-02-63.

КНП «ЦПМСД №4»: вул. Замостянська, 18. Телефони для довідок: 55-43-77, 096-863-92-09.

КНП «ЦПМСД №5»: вул. Замостянська, 49. Телефони для довідок: 60-24-49, 067-384-78-08.

РЕКЛАМА

ТОП

Довідка і відгуки
 Вінниці на top20.ua

226 613 вінничан вже написали відгуки про заклади та послуги.

Це допоможе Вам обрати найкраще!

545661

ПОДІЛЬСЬКИЙ
ЦЕНТР ЗОРУ

-Діагностика зору
 -Лазерна корекція зору
 -Хірургія катаракти
 -Хірургія глаукоми
 -Дитяча офтальмологія
 -Підбір окулярів та контактних лінз

☎ 0432 65 51 51; ☎ 097 701 26 00

м.Вінниця, вул.Зодчих 7; вул.Київська 16А

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

НА МОДЕРНІЗАЦІЮ 47 ТРАМВАЇВ З ЦЮРІХА ПІДУТЬ МІЛЬЙОНИ

Без бар'єрів ■ У Вінниці вже курсують швейцарські трамваї Tram2000, які у нас отримали друге життя. Їх поступово адаптовують до українських стандартів та роблять зручнішими для пасажирів. Попереду — масштабніший проєкт зі створення вагонів із низькою підлогою. Але скільки це коштуватиме бюджету нашої громади?

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063) 7758334

У Вінниці, нагадаємо, роблять трамвай із низькопідлоговою вставкою, виготовлений на базі швейцарських вагонів Tram2000. Такі трамваї, завдяки середній вставці з пониженою підлогою, будуть зручними для людей з інвалідністю на кріслах колісних, пасажирів з дитячими візками та людей поважного віку. У разі успішної реалізації задуму, Вінниця отримає нове покоління трамваїв, які доповнять уже наявні дев'ять безбар'єрних «VinWay».

Ми вирішили дізнатися, скільки у нас вже є швейцарських вагонів Tram2000? Скільки з них будуть обладнані низькою підлогою? Та скільки на це витратять коштів з бюджету громади.

Для цього направили інформаційний запит. І нещодавно отримали відповідь від «Вінницької транспортної компанії».

Скільки у Вінниці вже є вагонів Tram2000?

— Станом на 20 серпня 2025 року, отримано 47 одиниць вагонів Tram-2000, з яких 24 одиниці введено в експлуатацію, а дві одиниці переведено в донори. Кількість одиниць трамвайних вагонів, що може бути отримана до кінця 2025 року, за-

лежить від вивільнення рухомого складу у постачальника (транспортне підприємство Цюріха «VBZ»).

Скільки витратили бюджетних коштів на закупівлю та постачання трамваїв зі Швейцарії?

— Передача трамвайних вагонів в м. Вінниця відбувається на безоплатній основі.

Скільки витрачають на адаптацію трамваїв під вимоги українського законодавства?

— На установку автоматизованої системи обліку оплати проїзду (валідатори та бортовий комп'ютер — авт.), інформаційної системи, встановлення додаткових світлових сигналів, педалі безпеки, проведення ТО, випробовування вагона спеціалізованою лабораторією, заміну інформаційних написів та інші роботи являється індивідуальною для кожної одиниці рухомого складу, зважаючи на технічний стан конкретного трамвая і становить від 240 до 280 тисяч гривень.

Скільки витрачають коштів на переобладнання трамваїв для облаштування низькопідлогового модуля?

— Вартість переобладнання першого трамвайного вагона TRAM 2000 (дослідного зразка) з улаштуванням низькопідлогової

У Вінниці готують перший Tram2000 з низькою підлогою. На наступний рік вінницькі транспортники планують виготовити чотири вагони

вставки буде відома по завершенню виконання робіт.

Орієнтовна вартість з врахуванням виготовлення необхідного технологічного опорядження, проведення капітального ремонту, сертифікаційних випробувань становитиме 6,5 мільйона гривень, без врахування вартості бандажів коліс, електронних модулів керування візками, міжсекційних роз'ємів та спеціального інструменту наданих швейцар-

ською стороною безплатно для виготовлення дослідного зразка.

Скільки планується виготовити низькопідлогових Tram2000?

— На 2026 рік планується переобладнання чотирьох одиниць трамвайних вагонів Tram-2000 з улаштуванням низькопідлогової вставки, — йдеться у відповіді КП «Вінницька транспортна компанія» із підписом генерального директора підприємства Олександра Нечаєва.

Скільки коштує комплексна вакцина для собак

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA,
(095) 1039671

Вакцинація — один із найважливіших елементів профілактики хвороб у домашніх улюбленців. Особливо це стосується комплексних вакцин, які захищають тварину одразу від кількох інфекційних захворювань.

Для собак така вакцина зазвичай охоплює сказ, чуму м'ясоїдних, парвовірусний ентерит, аденовірусну інфекцію та паратиф.

Робити щеплення рекомендовано щороку, адже імунітет, який формує вакцина, поступово знижується. До того ж, частина інфекцій є смертельно небезпечними, а лікування часто малоефективне або взагалі неможливе.

Саме тому комплексна вакцинація — це не лише вимога ветеринарів, а й запорука довгого і здорового життя вашого улюбленця. Ми обдзвонили ветклініки Вінниці з високим рейтингом і зібрали актуальні ціни на щеплення

Айболит

Комплексна вакцина: 500-1000 гривень

Адреса: вулиця Київська, 86

Контакти: 067 234 1239

Vin Vet

Комплексна вакцина: 950 гривень

Адреса: вулиця Костянтина Василенка, 16

Контакти: 098 210 7175

Vet House

Комплексна вакцина: до 740 гривень

Адреса: проспект Юності, 44; с. Агрономічне, провулок Олександрівський, 2 (цілодобово)

Контакти: 096 430 7623

BerEксперт

Комплексна вакцина: 800 гривень

Адреса: вулиця 600-річчя, 50; Немирівське шосе, 6

Контакти: 093 394 7320; 068 881 0203

Зоополіс

Комплексна вакцина: 900 гривень

Адреса: вулиця 600-річчя, 80

Контакти: 073 255 3545

Лімпомо

Комплексна вакцина: 750 гривень

Адреса: вул. Замостянська, 34 А

Контакти: 096 350 3334

Animal Service

Комплексна вакцина: 900 гривень

Адреса: вулиця Академіка Янгеля, 50

Контакти: 097 505 6458

L'Vet

Комплексна вакцина: 1150 гривень

Адреса: вулиця Оводова, 93

Контакти: 097 773 3202

VIP Хвіст

Комплексна вакцина: 800 гривень

Адреса: Хмельницьке шосе, 103 А

Контакти: 068 609 0101

Дай лапу

Комплексна вакцина: 780-1130 гривень

Адреса: вулиця Винниченка, 35

Контакти: 067 398 7507

Леопольд

Комплексна вакцина: 800-900 гривень

Комплексну вакцину рекомендують робити собакам щороку. Наразі її вартість у ветклініках Вінниці складає від 500 до 1130 гривень

Адреса: вулиця Келецька, 83

Контакти: 068 895 8213

ДокТок

Комплексна вакцина: 700-850 гривень

Адреса: вулиця Стельмаха, 23

Контакти: 097 505 1811

Під час підготовки цього матеріалу ми спиралися на дані сайту з відгуками про вінницькі компанії «ТОП-20». На ньому ми вибрали

ветклініки з високим рейтингом та великою кількістю відгуків. У кількох клініках, що їм ми телефонували, не підняли слухавку.

Крім того, у деяких клініках доступні вакцини різних виробників, тому ми вказували кілька варіантів їхньої вартості. Усі вартості вказані включно з введенням препарату ветеринаром клініки.

ТОП-5 СУЧАСНИХ ФІЛЬМІВ ПРО НАШЕ МІСТО ТА ВІННИЧАН

На екрані ■ Від документальних стрічок про видатних вінничан до воєнних драм і шпигунських сюжетів — у новітній час у Вінниці зняли кілька фільмів, що по-своєму розкривають історію та дух міста. Ми зібрали добірку з п'яти робіт, у яких можна побачити і знайомі локації, і трагічні сторінки минулого, і символи, що прославили Вінницю у світі

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
RIA, (095)1039671

Хоч фільмів, знятих у Вінниці чи про Вінницю, насправді чимало, більшість із

них належить до радянського періоду. Ми вирішили не включати їх у цю добірку, зосередившись на новітніх стрічках, створених уже в незалежній Україні. Це роботи останніх років, які розповідають про видатних особистостей міста, важливі історичні події та водночас демонструють знайомі вінничанам локації.

«ВИДАТНІ ЛЮДИ ВІННИЧЧИНИ: МИКОЛА ОВОДОВ»

Докудрама Василя Медяного розповідає про одну з найважливіших постатей у розвитку Вінниці — міського голову Миколу

Оводова, який керував містом із 1899 по 1917 рік. Саме за його каденції Вінниця отримала водогін, електрифікацію, телефонний зв'язок і сучасний транспорт, а також перетворилася на потужний регіональний центр. У фільмі відтворено атмосферу початку XX століття, показано стару забудову центральних вулиць, архівні матеріали й реконструкції, що дозволяють відчувати, якою була Вінниця часів «економічного дива».

Стрічку можна подивитися на YouTube: <https://surl.li/vfnpen>

«МИКОЛА ЛЕОНТОВИЧ ТА ЙОГО «ЩЕДРИК»

Ще одна документальна робота Василя Медяного присвячена композитору, чие ім'я знають у світі завдяки «Щедрику». Стрічка зосереджується не лише на життєвому шляху Леонто-

вича, а й на історії створення найвідомішої української щедрівки, прем'єра якої у 1922 році у Carnegie Hall принесла Україні світове визнання. У фільмі використано зйомки у Вінниці, зокрема в місцях, пов'язаних із перебуванням композитора на Поділлі, а також сучасні міські локації, що контрастують із архівними кадрами.

Стрічку можна подивитися на YouTube: <https://surl.li/nvuxor>

«ТРИМАЙ БІЛЯ СЕРЦЯ»

Повнометражна воєнна драма Валерія Шалиги знята на осно-

**Більшість фільмів,
знятих у Вінниці чи про
Вінницю, належить
до радянського
періоду. Ми не
включали їх у добірку**

ві реальних подій російсько-української війни. Головний герой — колишній військовий, який втратив товариша і знову повертається на фронт, де опиняється в оточенні. Це історія про втрати, внутрішні рани та пошук сили жити далі. Знімальна група використала локації у Вінниці, зокрема промислові об'єкти та околиці міста, які в кадрі відтворюють атмосферу сходу України.

Стрічку можна подивитися на YouTube: <https://surl.li/cc/jjxtji>

Фрагменти з фільмів про Вінницю. Випадково чи ні, але всі вони воєнної тематики

«ТАЄМНА ОПЕРАЦІЯ»

Історичний фільм Валерія Шалиги переносить глядача у 1920 рік, коли у Вінниці перебували Симон Петлюра та Юзеф Пілсудський. Сюжет побудований навколо спроби замаху на лідерів, що прибули до міста під час вирішальних подій визвольної боротьби. У стрічці активно використано автентичні локації: фасад готелю «Савой», «Білу залу» та інші історичні будівлі центру Вінниці, що надають фільму відчуття документальності та живої атмосфери початку XX століття.

Стрічку можна подивитися на сайті Megogo.

«ВІДЛУННЯ»

Ще одна масштабна робота Валерія Шалиги присвячена трагічним подіям Другої світової. Фільм відтворює перші місяці нацистської окупації Вінниці й масові розстріли єврейського населення 19 вересня 1941 року. Стрічка базується на книзі вінницького автора Василя Куликова та передає атмосферу страху, болю й незламності. У кадрі можна побачити вулиці старої Вінниці, історичні двори та площі, що стали свідками тих подій.

Стрічку можна подивитися на сайті Megogo.

На місці універмагу колись був цвинтар XIX століття

АЛЬБОНА ЧЕРНЮК, RIA, (093)8905679

Місце, де сьогодні стоїть універмаг у Вінниці, у XIX столітті слугувало кладовищем. За однією з версій, саме тут у 1919 році поховали архітектора Григорія Артинова, а нині на його місці розташований сквер між будівлею «Книжка» та Свято-Воскресенським храмом, спорудженим у 1910 році за проектом того ж архітектора. Деталі журналісти Вінницької агенції розслідувань дізнавались у Державному архіві області.

У відповідь журналістам зазначили, що слід звернутись до Державного архіву Хмельницької області, які надіслали вкопювання документів. Ці матеріали стосуються не місця захоронення Григорія Артинова, а те, як у відповідних органів влади просили розширити старий цвинтар. Архівні документи датуються 1894 роком.

З цих матеріалів дізнаємось, що старий цвинтар розташовувався на тому місці, де сьогодні — універмаг та комерційні приміщення, які знаходяться

за цією будівлею. Виходить, що всі поховання, які здійснювали на тому місці, де сьогодні сквер між будівлею «Книжка» та церквою, робилися після 1894 року.

На початку XX століття на теперішню площу Калічанську перенесли ринок, що до того розташовувався там, де сьогодні знаходиться закинута кінотеатр «росія». Цей базар тут був до 1960-х років, коли почали будувати універмаг. З фото різних періодів бачимо, що забудовувати старе кладовище почали ще з тих часів, коли тут

був ринок. Є велика ймовірність того, що коли робили фундамент під майбутній універмаг, то було знайдено поховання XIX століття.

У 1937–39 роках біля церкви ховали жертв сталінських репресій. У понад 40 братських могилах у 1943 році німці знайшли 2105 тіл. З великою вірогідністю після ідентифікації цих тіл, їх ховали у цих же братських могилах. З цього виходить, що всі вони досі поховані там, де сьогодні пролягає стежка до вулиці Пирогова.

В архівних документах 1894 року є мапа, де видно, що землі, які сьогодні знаходяться північніше вулиці Магістратської, належали до села П'ятничани, які на той момент кілька століть перебували у власності династії Грохольських. Територія, де сьогодні знаходиться медунівер, лікарня ім. Пирогова та прилеглі території, була місцем випасу худоби. Ділянки, що сьогодні розташовані на захід від сучасної вулиці Героїв Поліції, були звичайними городами.

Щотижневик «RIA»

Ідентифікатор друкованого медіа
в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02730

Зареєстрований та видається з березня 1993 року.

Засновник: ТОВ «РІА Холдинг».

Видавець з 2006 року —
ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Поштова адреса редакції:

21028 Вінниця-28, а/с 363

тел. (0432) **555-111**
(багатоканальний)

Замовл. № 254336 Наклад 17 900

Наші координати:

м.Вінниця, вул. 600-річчя,1
(IT парк М9), 2-й поверх оф.208
e-mail: info@riamedia.com.ua

Головний редактор:
Вадим ПАВЛОВ

Випусковий редактор:
Наталія ПІСКУНІЧЕВА

Газета є членом
Всесвітньої
Асоціації
Новинних
Медіа WAN-IFRA

Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та не несе відповідальності за зміст реклами та оголошень.

Літеросполучення «РІА» (в тому числі в сполученні з будь-якими словами та зображеннями), а також графічне зображення вказаного, заборонені до копіювання авторськими правами.

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ No.194-57P від 12.08.2009 р.

Передплатний індекс: 40030.
**ВИМАГАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ
В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ
УКРАЇНИ**

20MINUT.UA

Віддруковано:
21034 м. Вінниця, вул. Гетьмана Мазепи, 12-Б.
Тел. (0432) 55-63-97, 55-63-98

SMARTCINEMA

(вул. Оводова, 51, ТЦ «Sky Park»,
4 поверх тел. (096)003-50-50)

2000 метрів до Андріївки

Документальний. 3.09, поч. о 14.50, 17.00,
19.10, 21.20
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

Токсичний месник

Трилер. 3.09, поч. о 12.50, 21.50
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

Оператор

Екшн. 3.09, поч. о 10.00, 21.00
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

Ніхто 2

Кримінал. 3.09, поч. о 17.30, 19.30, 21.30
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

Шалені перегони. Гран-прі Європи

Анімація. 3.09, поч. о 9.40, 10.40, 14.00, 16.10
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

Мисливці за скарбами

Комедія. 3.09, поч. о 12.50, 21.40
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

Оголена муза П'єра Боннара

Мелодрама. 3.09, поч. о 10.20, 12.10
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

Троє

Пригоди. 3.09, поч. о 9.00
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

Все, чим ти є

Драма. 3.09, поч. о 10.50
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

Весілля мосі мамі

Комедія. 3.09, поч. о 13.00
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

Зброя

Трилер. 3.09, поч. о 15.00, 16.50, 19.20
З 4.09 довідка за тел. (096)00035050)

КІНОТЕАТР «РОДИНА»

(вул. Миколи Оводова, 47. Тел. (068)6704069)

Смурфи

Анімація. 3.09, поч. о 10.00, 12.00

Поганці 2

Анімація. 3.09, поч. о 14.00

2000 метрів до Андріївки

Документальний. 3.09, поч. о 16.00

КІНОТЕАТР «CINEMA CITI»

(Мегамолл, вул. 600-річчя, 17 Е)

Гайді: Чарівна подорож

Анімація. 3.09, поч. о 10.00, 13.45
З 4.09 довідка за тел. (080)0308111)

Роузи

Комедія. 3.09, поч. о 10.20, 12.30, 14.40, 16.50,
19.00

З 4.09 довідка за тел. (080)0308111)

Оператор

Екшн. 3.09, поч. о 20.40
З 4.09 довідка за тел. (080)0308111)

Одне ціле

Жахи. 3.09, поч. о 17.00
З 4.09 довідка за тел. (080)0308111)

Токсичний месник

Трилер. 3.09, поч. о 20.50
З 4.09 довідка за тел. (080)0308111)

Троє

Пригоди. 3.09, поч. о 10.10
З 4.09 довідка за тел. (080)0308111)

СІМЕЙНИЙ ВІДПОЧИНОК**У Подільському зоопарку понад 220 тварин**

Подільський зоопарк у Вінниці — це не просто місце, де можна подивитись на тварин та птахів різних видів, а й приємно провести час, адже тут на території є й дитячі ігрові майданчики, зелені куточки, тут сучасна інфраструктура, з відтворенням фрагментів природного середовища, у якому мешкають звірі та птахи. А також всю територію прикрашають скульптурні зображення, які чудово вписуються у світліни відвідувачів.

У Подільському зоопарку мешкає понад 220 тварин, всіх не перелічити: ягуар Джекі і тигриця Ліза, ведмеді бурі та гімалайські, мавпи, дикообрази, вовки і лисиці, зубри, верблюда, зебра, антилопи, олені благородні і плямисті, угорська сіра корова, коні, косулі, поні, лами, муфлони, альпаки, камерунські кози, вівці, гривисті барани, кулани, борсуки, носухи, лемури, вепри, єноти, сурикати, мавпи мармазетки, а ще різновиди птахів: пелікани, орли, беркути, білоголові сили, фазани, страуси, павичі, цесарки, рідкісні породи голубів, качки мандаринки, лебеді білі та чорні. Адреса Подільського зоопарку у Вінниці: вул. Сергія Зулінського, 9. Графік роботи зоопарку: з 9.00 до 19.00, без вихідних.

Вартість квитків: для дорослих — 100 грн, для школярів та студентів (за наявності учнівського та студентського квитка) — 50 грн, для дітей від 3 до 6 років — 20 грн, для дітей до 3 років — вхід безкоштовний.

Телефон для довідок: (0432)61-92-55; (097)4048919.

ВИСТАВКИ**Гайда дивитися на хижаків**

Запрошуємо всіх відвідати «Крокодилову ферму» та виставку «Рослини-хижаки і мешканці джунглів». Цікаво буде всім: і дорослим, і малим. Відвідавши Центр реабілітації рептилій, ви отримаєте масу задоволення, дізнаєтесь неймовірні факти про тварин та допоможе турбуватись про наших братів менших. Вартість квитка на «Крокодилову ферму»: Для дорослих і дітей від 3 років — 120 грн, Дітки до 3 років безкоштовно. Годування крокодилів у вихідні о 13.00. Вартість квитка на виставку «Рослини-хижаки та мешканці джунглів»:

Для дорослих та дітей від 3 років — 100 грн, Дітки до 3 років безкоштовно. До вартості входить екскурсія, а також можливість потримати в руках деяких безпечних тварин. Якщо бажаєте мати зеленого «монстрика» на підвіконні, будь-яку хижку рослину на виставці можна придбати.

Хижі рослини годують по буднях о 18.00, та на вихідних о 15.00 Коли: Щодня з 10.00 до 20.00 Де: ТРЦ «КВАРТАЛ» (вул. Пікуса, 1а). Тел: (098)9504419

КОНЦЕРТИ**SKOFKA 6 вересня у Вінниці**

SKOFKA у суботу подарує Вінниці надзвичайний open air, який запам'ятають всі! 6 вересня о 19.00 у PIROGOV SKY будемо разом співати «Додому», «Чути гімн», «Батьківщина», «Стаємо сильнішими», «Крузак», «Сірник», «Мир на землі», «Зі сталі», «Не забудем і не пробачим!» Це буде вечір, наповнений емоціями, єдністю та потужною енергетикою! У повітрі — сила свободи і правди, на сцені — улюблений артист, а просто неба у музеї-садибі Пирогова — тисячі ліхтариків, що гойдатимуться в унісон із кожною піснею! Надзвичайна атмосфера, харизма, живий звук, тексти, які торкають! SKOFKA — винятковий український репер, який говорить за покоління. Він качає кожен майданчик, де з'являється! Приходьте співати разом і ловити мурахи на концерті SKOFKA у суботу, 6 вересня, о 19.00 у PIROGOV SKY! Квитки — від 750 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, Origami.

«Вечір італійської музики в саду» 5 вересня

Від «Volare» і «Caruso» до «Felicità» і «Ti Amo!» Легендарні шедеври італійської музики у виконанні знаменитого джазового бенду URBAN GYPSY зачарують усіх 5 вересня о 19.00 у PIROGOV SKY на концерті «Вечір італійської музики в саду»! Це буде чарівний вечір, де звучить те, що неможливо не любити: хіти, які пахнуть Середземним морем, апельсинами і свободою! Культові італійські пісні + віртуозне виконання + харизма артистів + виняткова атмосфера просто неба у музеї-садибі Пирогова! Концерт «Вечір італійської музики в саду» 5 вересня у PIROGOV SKY буде сповнений вишуканості та пристрасті. Приходьте всією родиною! Сподобається всім! Квитки — від 490 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, магазинах «Метроном» і Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

«Джазовий Sting в саду» 12 вересня

«Shape of my heart», «Englishman in New York», «Desert rose» та інші культові хіти неперевершеного Стінга оживуть 12 вересня о 19.00 у PIROGOV SKY просто неба у музеї-садибі Пирогова на вишуканому концерті «Джазовий Sting в саду»! Джазові віртуози The Impressions Jazz Quintet підготували велике триб'ют-шоу Стінга — видатного британця, який подарував світу десятки стовідсоткових хітів. «Джазовий Sting в саду» — більше, ніж просто концерт! Це зустріч, словення тепла й радості, що об'єднує серця та дарує відчуття спокою. Запрошуйте свою кохану людину і приходьте разом насолоджуватись неймовірною атмосферою та улюбленими романтичними піснями Стінга! Квитки — від 490 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, Origami.

Вистава «Трамвай «Бажання»» 7 вересня

Вінниця, «Трамвай «Бажання»» вже в дорозі! У неділю, 7 вересня, о 18.00 на сцені театру ім. Садовського побачимо неймовірну виставу Національного театру ім. Івана Франка в інтерпретації геніального режисера Івана Уривського! Це вражаюча постановка за однойменною п'єсою Теннесі Вільямса, яка є одним із найпопулярніших творів світового театру та кінематографу. Гранична відвертість і глибина діалогів зробили цей твір магнетично захоплюючим і дарували авторові Пулітцерівську премію. Основою сюжету є долі двох сестер. Одна тримається за ілюзії, інша обміняла її на жагу. І трамвай під назвою «Бажання» вже мчить просто в серце драми. «Трамвай «Бажання»» — це не просто вистава! Це занурення в прірву пристрасті, у лабіринт втрат, у зіткнення ідеалів і жорстокої правди життя. Квитки — від 590 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, Origami.

«ЛаБуШоу. БуБуЛяндія» 28 вересня

Вони заповнили всесвіт! Тепер вони повсюди: в TikTok, у мріях дітей і вперше у Вінниці! Ви теж їх обожаєте?

Тоді не пропустіть 28 вересня о 12.00 на сцені театру ім. Садовського яскраве інтерактивне шоу «ЛаБуШоу. БуБуЛяндія»! Діток та батьків чекає незабутня зустріч з велетенськими пухнастими героями, смішними вухастиками та несподіваним героєм-рятівником, що врятує світ БуБуЛянді! Яскраве театральне дійство, живе спілкування з героями, танці, ігри, сюрпризи, море веселощів та незабутні фото з мегапопулярними персонажами! На «ЛаБуШоу. БуБуЛяндія» 28 вересня о 12.00 у театрі ім. Садовського кожен відчує себе частиною БуБуЛянді! Приходьте всією родиною! Квитки — від 250 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, Origami.

Хор Верьовки 2 жовтня у Вінниці

Вінниця, 2 жовтня о 19.00 у театрі ім. Садовського не пропустіть грандіозний концерт легендарного Хору Верьовки! На вас чекають до 70 артистів на сцені, дивовижне розмаїття голосів і першокласні номери. Приходьте, щоб гідно відсвяткувати 130-ту річницю з Дня народження видатного Григорія Верьовки! Хор Верьовки — справжній скарб української культури, який заслужив популярність завдяки унікальним багатоголосним творам, художній вишуканості і трепетному відношенню до народних традицій. Хор Верьовки постійно збирає повні зали, а овації на концертах довго не встигають після кожного номеру. Приходьте та впевніться в цьому самі на концерті 2 жовтня о 19.00 у театрі ім. Садовського! Квитки — від 450 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, Origami.

[illegible]